І чужому научайтесь,
Й свого не цурайтесь...
Т. ШЕВЧЕНКО

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація:
"Svoboda", 81-83 Grand St.
Jersey City, N. J.
HEnderson 4-0237
УНСоюз: HEnderson 5-8740
Тел.: з Ню Йорку:
BArcly 7-4125
УНСоюз: BArcly 7-5337

РІК LXIX. Ч. 188. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, ВІВТОРОК, 2-го ЖОВТНЯ 1962 6 ЦЕНТІВ — 6 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK, TUESDAY, OCTOBER 2, 1962 No. 188. VOL. LXIX.

ГУБЕРНАТОР І УНІВЕРСИТЕТ МІССІССІПІ ПОСТУПАЮТЬСЯ ПІСЛЯ ДАЛЬШИХ ЗАВОРУШЕНЬ

Оксфорд, Міссіссіпі. — 1-го жовтня 29-річний негритянський студент Джеймс Г. Мередіт був допущений до університету і мав вписатися до цієї наукової установи, в якій досі навчалися самі тільки білі студенти впродовж більше як сто років. Під час прибуття Мередіта до університету вибухли заворушення, які спричинили частина студентів та дорослі особи, що не всі були із стейту Міссіссіпі. Найменше три особи були вбиті, а 50 осіб були поранені, і вони дістали першу поміч в університетському будинку. Між пораненими є 6 судових маршалів, між ними один важко. На терені університету з'явилися і вояки Крайової Ґвардії, які прийшли в допомогу 300 заступників судових маршалів, які берегли порядку в адміністраційних будинках університету. Слізним газом втримують маршали розлютовану юрбу від того, щоб не дісталася до університетського будинку. На терен університету на автобусах прибувають білі, деякі аж з Алабами, щоб не допустити до впису Мередіта. Справа ця має вирішитися в понеділок 1-го жовтня. Студенти та їхні старші помічники обкидують вояків камінням та виголошують на їх адресу непристойні слова. Були намагання студентів підпалити один дім, в якому живуть студенти, і в якому мав бути Мередіт.

В неділю Президент виголосив через всі радіові і телевізійні програми 10-мінутову промову, в якій повідомив американський нарід, що „накази суду в справі студента Мередіта починаються здійснюватися", і що Джеймс Мередіт був вже тоді на терені університету. Президент зазначив, що „американці мають свободу не погоджуватися із законами, але мусять їм повинуватися", бо в країні, що є законною державою, ніхто не має права не підкорятися законам. Президент мав промовляти о год. 7:30 увечері, але його промову відкладено на 10 годину вечора, бо вже зайшли були такі зміни в ситуації в Оксфорді, що Президент мусів змінити текст промови. Президент говорив майже годину пізніше після того, як губернатор Міссіссіпі Росс Б. Барнет заявив, що його „перемогли чисельною перемогою", і він мусить припинити боротьбу проти запису негра Мередіта до університету. Барнет закликав студентів свого стейту до спокою і заповів, що він продовжуватиме боротьбу проти федерального уряду в суді. Президент апелював до амбіції стейту Міссіссіпі, мешканці якого славно боролися на фронті під час війни. Він сказав, що на студентів університету Міссіссіпі дивиться ціла країна і весь світ, і тому він сподівається, що студенти повинуються наказові суду, хоч їм той наказ може і не подобається. В неділю 30-го вересня панувала атмосфера немов перед великою битвою, що має незабаром відбутися. В районі міста Мемфіс в Теннесі коло летовища збиралися сотки вояків і маршалів ЗДА, яких мало бути коло 700, з цілої країни. Інженерський відділ вибудував тимчасові шатрові житла для маршалів, які в першу чергу мали бути вжиті при впровадженні Мередіта до університету. Президент Кеннеді проголосив, що Крайова Ґвардія стейту Міссіссіпі переходить під накази федерального уряду, а крім того покликано в стан поготівля і армійські відділи. Губернатор Барнет не мав найменших виглядів, щоб силою міг не допустити до введення Мередіта на терен університету. Заалярмовані були і білі противники шкільної десеґреґації. Ними керувала Рада Білих Громадян, яка мала берегти губернатора та допомагати йому в його боротьбі проти федерального уряду. Коли ж губернатор скапітулював, тоді цивільне біле населення таки опиралося маршалам та воякам Крайової Ґвардії, які охороняли Мередіта. Губернатор і його заступник Пол Б. Джансон перебували в губернаторському мешканні, обидва вони мали явитися у вівторок у суді в Ню Орлінсі та довести, чому їх не можна заарештуати за спротив судові.

Знов два совєтські дипломати займалися шпигунством і мусять виїхати із ЗДА

Ню Йорк. — 29-го вересня аґенти Федеральнгоо Бюра Інвестиґацій заарештували 33-річного американського моряка йомана першої кляси Нелсона Корнеліюса Драммонда за те, що передав двом совєтським дипломатам із Об'єднаних Націй 31-річному Євґенієву М. Прохорову і 38-річному Іванові Виродову таємні військові оборонні інформації. Державний Департамент вислав гостру ноту в цій справі до совєтської місії в ОН, яка відповіла нотою, нарікаючи на незаконне притримання совєтських дипломатів. Драммонд звільнений з тюрми за кавцією $100.000 і має бути переслуханий 8-го жовтня. Прохоров сидів в авті Драммонда під час заарештування американського моряка. На сидженні були 8 таємних документів фльоти. Виродов чекав у ресторані в Лярімонті. Це вже друге сотєтське шпигунство у ЗДА впродовж двох тижнів, коли два інші совєтські дипломати з ОН Юрій Міщуков і Юрій Зайцев купували таємні документи від нюйоркського адвоката Ричарда А. Флінка.

В АМЕРИЦІ

● **Повідомляють**, що новий астронавт командор фльоти Волтер М. Ширра під час свого лету довкола Землі, який має відбутися 3-го жовтня, буде фотографувати хмари, щоб приспішити будову нового сателіта погоди, який буде називатися „Німбус".

● **Колишній президент Айзенгавер** заявив на пресовій конференції, що губернатор Міссіссіпі діє незаконно, коли не хоче допустити до університету Джеймса Мерідіта. Айзенгавер сказав, що треба конче щось зробити в цій справі, бо не можна допустити до того, щоб порушені були рішення Найвищого Суду ЗДА.

● **Федеральна Торговельна Комісія** зарядила, що фармецевтична фірма „Ланолін Плус" в Нюарку, Н. Дж., фальшиво реклямує лік „Райбютол" як такий, який лікує втому, невдоволення та песимізм. Неправда також і те, що цей лік за одну ніч привертає енергію і силу недужій людині. Цей лік помагає, але тільки в деяких симптомах, і це повинно буди зазначене в рекламі.

● **У Вашинґтоні** помер генерал Ісидор Моденський, якого польська комуністична влада вислала до ЗДА в 1946-му році на те, щоб зорганізував шпигунську сітку, але він повідомляв про комуністичне шпигунство американську розвідку, а в 1948 році вибрав свободу і залишився у ЗДА.

● **Арґентинський примас** кардинал Антоніо Карджіяно закликає політиків до єдности і до швидкого повороту до конституційного уряду. Кардинал підкреслює, що стабільність відносин в державі залежить від того, чи в добробуті буде жити робітнича кляса.

● **Президент Кеннеді** повідомив, що чужинні туристи легше зможуть діставати візи на виїзд до ЗДА, і не мусітимуть особисто являтися в американських консулятах.

СУК „ПРОВИДІННЯ" АРХИЄРЕЙСЬКИМ БОГОСЛУЖЕННЯМ ТА БЕНКЕТОМ ВІДЗНАЧИВ СВОЄ 50-РІЧЧЯ

Філядельфія. — Минулої неділі, 30-го вересня, тут відбулися великі врочистості для відзначення 50-річчя існування Союзу Українців Католиків „Провидіння". Ця, після Українського Народного Союзу і Українського Робітничого Союзу третя з черги найбільша українська громадсько - забезпеченева установа, була заснована першим українським католицьким єпископом в Америці, Преосв. Кир Сотером Ортинським, в 1912-му році і з кінцем серпня 1962-го року нараховувала, згідно із опублікованим звітом, 16,081 членів та $4,417,177.00 майна. „Провидіння" видає щоденник „Америка". 50-літній ювілей тієї установи відзначено архиєрейською св. Літургією в катедральному храмі Непорочного Зачаття Пречистої Діви Марії о год. 4-ій по полудні та ювілейним бенкетом в балевій залі готелю Белв'ю-Стретфорд о год. 7-ій ввечері. Архиєрейську св. Літургію відслужив ВПреосв. Кир Амврозій Сенишин, Митрополит Української Католицької Церкви в ЗДА і верховний покровитель „Провидіння", в асисті Впреп. о.о. шамбелянів Михайла Польового та Миколи Бабака. Дияконували всч. о. декан Мирослав Харина та всч. о. Михайло Федорович, а проповіді виголосили всч. о. Володимир Білинський, довголітній попередній головний предсідник „Провидіння" та всч. о. шамбелян Микола Бабак, представник Стемфордського єпископа Преосв. Кир Йосифа Шмондюка, який в половині минулого тижня, разом з Шикаґівським єпископом Преосв. Кир Ярославом Ґабром виїхали до Риму, щоб взяти участь у Вселенському Соборі. Митрополит Кир Амврозій виїде туди впродовж цього тижня. Під час Служби Божої співав Катедральний Хор під управою Осипа Лупавя. Після св. Літургії була відправлена панахида за основоположника „Провидіння" Кир Сотера Ортинського і його наступника ВПреосв. Кир Константина Богачевського, першого митрополита Української Католицької Церкви в ЗДА.

(Закінчення на сторінці 3-ій)

ЗДА боронитимуть західній Берлін також атомовою зброєю

Вашингтон. — З'єдинені Держави готові боронити Західній Берлін також атомовою зброєю, якщо буде треба — заявив секретар оборони Роберт МекНамара на спеціяльно скликаній пресовій конференції в минулу п'ятницю 28 ц. м. Він ствердив, що нинішня міжнародна ситуація найгрізніша від часу Корейської війни. Головну вину за існуюче міжнародне напруження приписав поіменно Хрущову, який наполягає на підписання мирового договору із Східньою Німеччиною та погрожує передати східньо - німецьким комуністам всі права над контролею доступу до Західнього Берліну. МекНамара тількищо вернувся з 48-годинного перебування в Західній Німеччині, куди їздив разом з керівними американськими військовиками на інспекцію тамошніх збройних сил. Він ствердив, що стан бойового духа і готовости американського й німецького війська є кращий, аніж сам цього сподівався. Про атомову зброю згадував кількакратно та назвав за іменем ракети на коротку відстань, якими є узброєна американська армія в Німеччині. Найперші коментатори переконані, що ту заяву Роберт МекНамара склав у відповіді Хрущову, який недавно висловився легковажно про теперішній Уряд президента Кеннеді, як „занадто ліберальний, щоб міг воювати".

Ніксон веде виборчу кампанію, відповідаючи на телевізії на запити виборців

Салінас, Каліфорнія. — Колишній віце - президент Ричард М. Ніксон веде цього року виборчу кампанію оригінальним способом: відповідає на поставлені виборцями запити на телевізії, і тих відповідей слухають сотки тисяч осіб при телевізійних апаратах. 29-го вересня Ніксон відповідав впродовж трьох годин і відповів на 141 запит. Гадають, що Ніксона бачили і чули коло одного мільйона осіб, які були при 400,000 телевізійних апаратах у сімох повітах Каліфорнії. Запити надходили телефонічно або телеграфічно. Прийшло було 500 запитів. Ніксон ще раз повторив, що він в 1964-му році не буде кандидувати на президента ЗДА. Він закликав до акції, щоб „припинити розбудову комунізму на Кубі". Опитування виявляють, що обидва кандидати республіканський Ніксон і демократичний Едмунд Бравн мають майже однакові вигляди на перемогу. Телевізійна програма коштувала Ніксона $6.372.37.

Страйк портових вантажників на Східньому узбережжі

Ню Йорк. — 1-го жовтня, зараз після півночі, почався страйк портових вантажників, які припинили працю у всіх східніх портах від стейту Мейн по Мексиканську затоку. Численні кораблі старалися в неділю 30-го жовтня виплисти з нюйорського порту перед північчю, і внаслідок того число портових вантажників того дня при праці було на 10 разів більше від нормального. 54 кораблі вийшли з порту перед 12-годиною вночі 30-го вересна. Цей страйк спаралізував всі порти на Сході, і президент Кеннеді заявив, що він старатиметься, щоб судовою забороною змусити вантажників вернутися до праці. Це потриває кілька днів, бо суд мусітиме перевести переслухання і ствердити, що страйк є загрозою для безпеки ЗДА.

Померла Ольга Пеленська, дружина редактора Зенона Пеленського

Бруклин. — В суботу 29-го вересня тут в шпиталі св. Катерини померла на 58-му році життя, після довгої важкої недуги, сл. п. Ольга з Петриців Пеленська, дружина видатного українського публіциста ред. Зенона Пеленського, що постійно перебуває і працює в Мюнхені, але недавно приїхав до ЗДА, щоб бути при хворій дружині. Панахида за спокій душі Покійної буде відправлена у вівторок, 2-го жовтня, о год. 8-ій ввечері в похоронному заведенні Джана Руди при 102 Норман евеню (при схрещенні з Леонард стріт), а похорон відбудеться в середу, 3-го жовтня, о год. 9:30 рано із згаданого похоронного заведення до укр.-кат. церкви св. Духа в Бруклині й опісля на цвинтар. Осиротила Покійна, яка від 5 років перебувала в ЗДА, крім мужа, дочку Марту, яка закінчує студії хемії на одному з американських університетів.

Справа Куби — предметом низки дипломатичних нарад

Об'єднані Нації. — Крім того, що про Кубу нараджувалися в минулу неділю у Білому Домі президент Кеннеді і британський міністер закордонних справ лорд Гюм разом з кількома найближчими співробітниками, про що мова на іншому місці, державний секретар Дін Раск, вертаючись з тієї конференції того самого дня до Ню Йорку, конферував ще в неділю вечером з міністрами закордонних справ Уруґваю, Колумбії та Еквадору. У тих розмовах обмірковувано теж проєкт створення панамериканського військово - політичного союзу за зразком Атлантійського пакту з вістрям проти дальшої пенетрації комунізму в західню гемісферу. Але Бразилія, Чіле й Мехіко буцім то далі противляться будь-якій рішучішій акції проти Куби Фіделя Кастра. У вівторок 2-го жовтня має відбутись у Вашинґтоні велика панамериканська конференція у справі Куби. Віце - президент Линдон Джансон заявив у своїй промові в Міжленді в Тексасі, що ціллю американської політики є „позбутися Кастра і совєто - комуністичного впливу" в Карібському обширі. Зате на Кубі минулотижнева резолюція Конґресу в справі Куби, яка передбачала, що можна буде вжити навіть, в разі потреби, зброї для поборювання комунізму на Кубі, спричинила новий потік лайок кубинської преси й радіопередач на адресу ЗДА. Кубинська рада міністрів проголосила заяву, що конґресова резолюція „має таку саму вартість, як клаптик паперу у кошику, призначений на викинення на смітник історії".

У Конґо, замість замирення, зростає анархія

Леопольдвіль. — Роберт Ґардінер, шеф місії Об'єднаних Націй в Конґо, написав листа до катанґійського президента Мойсе Чомбе, закидаючи йому, що він — усупереч своїм урочистим приреченням — далі набирає в Европі наємних військовиків до своєї жадармерії. Ґардінер покликався на такі докази, як тіла чужинців поміж убитими в останніх сутичках з конґолійською армією, — як оголошення в південно-французьких газетах про зголошування бажаючих виїхати до жандармерії в Катанзі та про факт схоплення в полон одного німця, який зізнав, що його заанґажували до Катанґи, як механіка, а там включили до жандармерії. Тому переговори про зрèчення Катанґи з її державницьких амбіцій та про інтеґрацію катанґійського війська мають дуже слабі реальні вигляди. Водночас в центрі правління назріває нова поважна криза. Ліві комунофільські елементи приготовляють скинення уряду Сиріля Адулі. Кол. міністер інформації в уряді Люмумби Анісет Кашамура проголосив у столиці Марокка Рабаті, що чотири конґолійські партії, лідерами яких є тепер він, Кашамура, ув'язнений кол. віце - прем'єр Антуан Ґізенґа, і комунофіл Жан Сендве, створили бльок для однієї цілі — повалення Сиріля Адулі. Кашамура запевняє, що ті партії мають більшість в конґолійському парляменті і вони „леґально" відсунуть його від влади. А тому, що вони є рішучими противниками федералістичної і децентралізаційної системи і вважають, що Катанґу з її президентом Чомбе треба приборкати силою, то конґолійській країні грозить ще більший хаос.

Голляндія зліквідувала свою владу над Західньою Ґвінеєю

Голляндія, Нова Ґвінея. — Останній голляндський губернатор П. И. Аляттеель на спеціяльній параді передав владу Хозе Рольц Беннетові, репрезентантові Об'єднаних Націй. За підписаним договором з Індонезією під авспіціями Об'єднаних Націй, ОН є відповідальні за адміністрацію в тій країні від 1-го жовтня до 1-го травня наступного року, після чого ту адміністрацію перейме Індонезія, яка зобов'язана перевести плебісцит між автохтонним населенням папуасів. На останньому засіданні автономоного новоґвінейського сойму репрезентант папуасів Фріц Торей гірко нарікав на ту умову, зроблену без і проти волі папуасів та таврував „модерний колоніялізм Індонезії". Він одверто називав Індонезію „ворогом", що його ввели до Західньої Ґвінеї Об'єднані Нації, незацікавлені в долі автохтонного народу. Ціла та церемонія мала прикрий і похмурий характер — твердять американські кореспонденти.

Берлінський посадник Брандт на параді нюйоркських німців

Ню Йорк. — 29-го вересня, 25,000 нюйоркських німців взяли участь в параді по П'ятій авеню, яку очолювали і пізніше відбирали берлінський посадник Віллі Брандт, нюйоркський губернатор Нелсон А. Рокефеллер і нюйоркський посадник Роберт Ваґнер. Цією парадою відзначувано пам'ять генерала з Маґдебурґа, Німеччина, барона Фрідріха Вільгельма фон Штойбена який допомагав Джорджові Вашинґтонові вишколювати континентальну армію під час американської революції. Посадник Західнього Берліну Брандт був почесним гостем паради, в якій взяли участь нюйоркські німці в баварських, кельнських, гамбурзьких та райнських строях. Грали численні оркестри, члени паради оваційно вітали представника Західнього Берліну. Брандт заявив, що коли „сотки тисяч німців прибули до ЗДА, щоб шукати волі, так тепер тисячі американців є в Европі, щоб обороняти волю".

Футболісти УСК-у ведуть в показнику Ліґи

Минулої неділі футбольна дружина УСК-у Ню Йорк здобула цінну перемогу 2:1 над італійською одинадцяткою „Джуліяна" в мистецьких змаганнях „Великої Десятки" Німецько - Американської Футбольної Ліґи. Перемога наших футболістів на грищі противника в Асторії дала УСК-ові дві точки та перше місце в показнику Ліґи. Ворота для УСК-у здобули: Пурдон і Пійовтті. Після двох перемог над найсильнішими противниками у Лізі УСК став найповажнішим претендентом на чемпіонат „Великої Десятки".

„**Тризуб**", **Філядельфія**, закінчив свою зустріч за першість Американської Футбольної Ліґи з Портуґальським Ф. К. у Нюарку безворітною нерішеною 0:0. В цих змаганнях минулої неділі з сильною портуґальською дружиною виявилися ще деякі браки у грі дружини, що їх очевидно можна виправити у доброму складі, яким диспонує „Тризуб". На воротах „Тризуба" заграв з успіхом Варварюк.

„**Чорноморська Січ**" **Нюарк** потерпіла другу невдачу у своїх третіх змаганнях за першенство Американської Футбольної Ліґи, які відбулися минулої неділі у Фол Рівер, Масс. Дружина господарів Ф. К. Фол Рівер перемогла січовиків 5:0, доказуючи не перший раз свою силу на власному грищі.

ХРУЩОВ ЗАПРОШУЄ КЕННЕДІ ДО МОСКВИ

ПРЕЗИДЕНТ КОНФЕРУВАВ З БРИТІЙСЬКИМ МІНІСТРОМ ЗАКОРДОННИХ СПРАВ ПРО БЕРЛІН, КУБУ, КОНҐО І ЛЯОС

Вашинґтон. — Нікіта Хрущов запросив президента Дж. Ф. Кеннеді прибути на розмови до Москви разом з своєю дружиною. Це запрошення Хрущов передав ще через секретаря внутрішніх справ Стюарта Юдалла, який у минулому місяці мав 5-годинну розмову з Хрущовим, але виявлено це щойно тепер. За газетними повідомленнями, Президент ще не вирішив, чи прийняти це запрошення, чи ні, при чому газети наводять арґументи „за" і „проти". За прийняття того запрошення промовляє арґумент, що нібито подорож Кеннеді до Москви з своєю дружиною відпружила б дещо міжнародну ситуацію і бодай знову відсунула б на пізніше підписання большевиками сепаратного мирового договору з Східньою Німеччиною. „Проти" промовляє те, щоб не приймати такого запрошення тоді, коли Хрущов вічно погрожує самовільною акцією в справі Західнього Берліну, вимагає від Заходу капітуляцію та штучно згущує міжнародну атмосферу однаково своєю акцією довкола Берліну, як на Кубі та Ляосі. Зате західні коментатори одностайно твердять, що Хрущов готовиться до передачі східньо - німецьким комуністам „суверенної влади" над Східньою Німеччиною і шляхами доступу до Західнього Берліну в листопаді цього року. Хрущов нібито мав би прибути до Ню Йорку на засідання Генеральної Асамблеї Об'єднаних Націй радше після підписання такого „мирового договору" з Німеччиною, як передтим. В такому випадку прийшло б тоді до побачення між Хрущовим і Кеннеді.

Про теперішню загрозливу міжнародну ситуацію нараджувались през. Кеннеді і бридійський міністер закордонних справ лорд Гюм впродовж двох годин у Білому Домі в минулу неділю 30 вересня ц. р. Приявними на тій конференції були ще державний секретар Дін Раск, його заступник В. Болл, американський амбасадор в Лондоні Дейвід Брус і британський амбасадор у Вашинґтоні сер Дейвід Ормсбі Ґор. Проголошений після тієї наради комунікат згадує справи Берліну, Конґа, Куби і Ляосу. Про Берлін кажеться, що обидві сторони „цілком погодились, що треба далі, щоб західні великодержави твердо стояли в обороні своїх життьових інтересів". У справі Куби — за офіційним комунікатом — приявні на тій конференції „розглядали шляхи й способи припинення дальшої комуністичної експансії і підривної роботи в Карібському обширі". Щодо Конґа, то учасники конференції ствердили необхідність осягнути порозуміння між центральним урядом Конґа й Катанґою на базі проєкту генерального секретаря Об'єднаних Націй У Танта, а щодо Ляосу — вони потвердили конечність, щоб — згідно з Женевським договором — Ляос очистили комуністичні війська ще перед 7 жовтня ц. р.

Державний секретар Дін Раск заявив в минулу неділю в телевізійному інтерв'ю, що З'єдинені Держави не беруть під увагу торгу з Західнім Берліном за Кубу. „Не можете підтримувати свободу з одному місці, зрікаючись її в іншому" — заявив він. Державний секретар Дін Раск і британський міністер закордонних справ лорд Гюм прибули на конференцію до Білого Дому тільки на один день з Ню Йорку і негайно після неї вернулись до Ню Йорку. Раск конферував також з посадником західнього Берліну Віллі Брандтом.

Раск конферував з 4-ма міністрами про справи Середнього Сходу

Об'єднані Нації. — Державний секретар Дін Раск перевів у своєму помешканні в готелі Вальдорф Асторія в Ню Йорку в минулу п'ятницю 28 вересня двогодинну конференцію з міністрами закордонних справ т. зв. СЕНТО, себто Центральної оборонної організації, що прийшла після того, як з Організації Баґдадського пакту виступив був Ірак. В цій нараді взяли участь крім Раска міністри закордонних справ Аббас Арам з Ірану, Мохаммад Алі з Пакістану і Ферідун Семаль Еркін з Туреччини. Раніше Дін Раск конферував з генеральним секретарем Південно - східньо - азійського пакту СЕАТО Поте Сарасіном. В усіх цих розмовах на першому місці стояли відносини на Середньому Сході і в Південній Азії й тамошня комуністична інфільтрація. Американський амбасадор при ОН Адлей Стівенсон влаштував вечерю у честь британського міністра лорда Гюма, на якій був приявний також Дін Раск. Міністер закордонних справ Перу, віце - адмірал Луіс Едґардо Лльоза повідомив Діна Раска, що він візьме участь у конференції всіх латинських держав і ЗДА у Вашинґтоні, що має відбутись у вівторок 2 жовтня. Та конференція буде в цілості присвячена справі Куби. У зв'язку з цим повідомляють, що Совєтський Союз використовує для висилання зброї і війська на Кубу ті кораблі, що їх він дістав був від Америки під час останньої війни в програмі „позики і винайму". Тоді ЗДА позичили Совєтам 101 кораблів, з яких Совєти не звернули ще 84 кораблів, самовільно і незаконно затримавши їх.

У СВІТІ

● **Американці у Південному В'єтнамі** нарікають, що з Америки приїздить туди так багато різних військових і цивільних осіб для оглядин, перевірки чи просто відвідин, що воно забирає американській військовій місії час, потрібний для операцій проти комуністів. Коли б ще вони приїздили одинцем, не було б клопоту, але ось напр. ген. Дейвід Шуп, командант морської піхоти, привіз в своїй асисті 16 осіб і тому тузін американських військових дорадників, що є в Сайґоні, призначено на 4 дні товаришити тій групі та роз'яснювати їй ситуацію.

● **Китайські комуністи** доходять до абсурду у своїй „пропаґанді ненависти" супроти Америки. Ку Мо-йо, голова комуно-китайського Комітету для Миру, заявив, що „Кеннеді перевищив Гітлера і Тойо (японського генерала) в жорстокості й тиранії". Така пропаґанда шкодить китайським комуністам, бо азійські й африканські лідери знають вже, що це безглузде очорнювання Америки.

● **2,000 узброєних курдів** перейшли пакістанський кордон на територію Туреччини. Між ними були й жінки, діти й старці, як теж коло 5,000 штук худоби, овець і кіз. Іракські війська, вислані для приборкання ворохобних курдів, загнали ту групу в такий гірський кут, що вони могли тільки або піддатись, або перейти до Туреччини.

● **Юґославський Тіто** і його совєтський гість Леонід Брежнев, президент СССР, як голова Верховного Совєта, — перевели один день в минулому тижні на ловах недалеко мадярського кордону. Однак це теж була „державна тайна", бо про подробиці ловів не подано пресі ніяких відомостей. Був там також зять Хрущова Аджубей, редактор „Ізвестій".

● **В Лаґосі в Ніґерії** відбулася конференція 45 делеґатів із 22-х колишніх французьких і британських колоній в Африці, яка нараджувалась над створенням панафриканської спілки для справ радіостацій і радіопередач.

СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

FOUNDED 1893

Ukrainian newspaper published daily except Sundays, Mondays & holidays (Saturday & Monday issues combined) by UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION, Inc., 81-83 Grand St., Jersey City, N.J.

Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N.J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for by Section 1130 of Act of October 3, 1917 — authorized July 31, 1918.

Адреса: "SVOBODA," P. O. Box 346, JERSEY CITY 3, N.J.

Бути чи не бути

Ні, цей гамлетівський запит „бути чи не бути" ставимо тут не у відношенні до вільного світу в його змаганні з рабовласницьким большевизмом, не в жадній іншій з тих проблем, що займають перші сторінки світової преси. Справа, до якої цей запит застосовуємо, має для нас, американських українців, малощо не таке ж значення, як мало для Шекспірового Гамлета. Говоримо про „Веселку", ілюстрований журнал для нашої дітвори, що вже дев'ять років появляється при „Свободі". Отже, мова про бути чи не бути „Веселці".

Про цей дитячий журнал, про його значення для нашої дітвори, отже для нашого майбутнього, зайво було б згадувати. Своє авторитетне слово про це сказали вже багато разів на різних форумах і при різних нагодах наші найвидатніші педагоги й виховники. Вони дали „Веселці" найвищу оцінку щодо її змісту й оформлення, щодо її виховної вартости. За дев'ять років цей журнал став необхідним засобом релігійно-національного виховання нашої дітвори в дусі найкращих наших традицій, став справжньою райдужною веселкою на захмареному небосклоні нашої дійсности.

Як же це можливо, щоб у таких обставинах ставити у відношенні до цієї публікації такий кардинальний запит? Чи ж можливий найменший сумнів, що „Веселці" треба „бути", як треба бути нам, як спільноті? А все ж таки такий запит тепер виникає.

Як згадано, „Веселка" виходить уже дев'ять років. Дев'ять річників цього журналу — це справжніх дев'ять скрижалів у наших виховних потребах. Але до кожного з тих річників „Свобода" докладає із своїх і без того надщерблених фондів від трьох до п'яти тисяч долярів. Це тому, що кошти видавання „Веселки становлять приблизно 15,000 долярів річно. З того заледве одну третину покривають тих три тисячі передплат, що їх вона має, а одну третину — щорічні збірки на її фонд. Третя частина — це дефіцит, що його мусить покривати видавництво. Наперед знаємо, який запит викличе це твердження: Український Народний Союз, видавець „Свободи", англомовного „Українського Тижневика" і „Веселки" має мільйони! Так, він має вже понад 26 мільйонів, але вони призначені на те, на що їх члени УНСоюзу склали, на їхнє життьове забезпечення, і закон стоїть на сторожі, щоб вони були вжиті тільки на ті цілі, на які їх призначено. Єдиний фонд, з якого УНСоюз міг би призначити дещо на „Веселку", це народний фонд, але він уже вичерпаний видатками на англомовну Енциклопедію Українознавства, на прерізні національно - виховні, культурні й харитативні цілі, на які кожного року призначається по кільканадцять тисяч.

Крім того, в цьому також і принцип мусить грати ролю. Невже ж наша спільнота, батьки наших дітей і батьки народу, що так багато говорять про виховання в національному і релігійному дусі нашого доросту, аж такі бідні, щоб їм треба було „фундувати" цей журнал! Подумати тільки: суми, що їх видають батьки українських дітей на всілякі, часто зайві витребеньки, на „камікси", що „гарантують перестрашити" дитину, досягають сумарично соток тисяч долярів. Невже ж ці батьки не можуть забезпечити для своєї дітвори появи журналу, що є спасенням для них!

З цих і з ряду інших причин В-во „Свобода" не має вже іншого виходу, як поставити цю проблему в такій рішучій формі „бути чи не бути". Було б несправедливо, навіть понизливо для нашої спільноти, якби головний тягар цієї преважливої публікації мала нести одна установа, нехай і найбільша. Суспільність мусить сказати, чи вона хоче цього журналу, чи ні, чи вона дбає про виховання своїх дітей лише на словах, чи також і на ділі. Під цим кутом, під цим „бути чи не бути" починаємо — як і в 9-ох попередніх роках — жовтневу кампанію збірки на видавничий фонд „Веселки". В найближчих днях усі передплатники „Свободи" одержать відповідні листи та формуляри і готові, оплачені зворотні коверти. Відгомін найширших кол громадянства на цю кампанію, їх пожертви на видавничий фонд „Веселки" вирішать „бути чи не бути" цьому дитячому журналові, а з цим і посередньо, у відповідній мірі, бути чи не бути нашій спільноті на довшу мету. Віримо, що рішення буде одноголосне: БУТИ!

Розмах і культура

Колись звичним було твердження людей з-поза Америки, що З'єдинені Держави — країна високої цивілізації, себто практичних життьових удогіднень, а не культури, „монополю" Европи. Нині твердити таке можуть хіба лише такі люди, які не мають ані найменшого уявлення про дійсну Америку. Приїхавши сюди 12-14 років тому, нові імігранти із здивуванням „відкрили" не тільки у мільйонових, але й в маленьких американських містах чепурні будинки публічних бібліотек, прегарні залі, - авдиторії з естрадами в усіх середніх школах, безліч подивугідних книгарень з прерізними відділами, заповненими книжками із десятків великих видавництв, найвищої мистецької якости симфонічні оркестри. Правда, самі американці признають, що в ЗДА театр — це все ще найбільш упосліджена ділянка виконавчого мистецтва, зосереджена головно в Ню Йорку, але люди, які твердять, що „в Америці нема театру" — просто не знають його.

Феномен американського розвитку полягає саме в тому, що він ступає всіма рівнобіжними шляхами: в ділянках загальної і, зокрема, військової технології, науки зокрема медицини, в розбудові досконалої сіті автострад, в щораз вищому життьовому рівні громадян, в такому багатстві й різнородності харчів і предметів щоденного вжитку, як не знає їх ні одна інша країна світу, в будівництві нових міст, осель та міських кварталів і — паралельно — в могутньому і безперервному розвитку культури.

Ось десять днів тому, в неділю 22 вересня ц. р., в приявності 2.640 осіб відбулось в Ню Йорку урочисте відкриття нового будинку Фільгармонічної оркестри, що існує від 1842 року. Це тільки перший із шістьох будинків, що разом становитимуть так званий Лінкольнівський Центр, найбільший у світі осередок виконавчого мистецтва. Отими шістьма величними будинками будуть: Вівіян - Бомон драматичний театр, Метрополітальна опера, Фільгармонічний палац, Нюйоркський стейтовий театр оперети і балету, Музична школа Джуліярда для мистців і Бібліотека музичного, драматичного й інших родів виконавчого мистецтва. Щоб збудувати Лінкольнівський Центр, треба було спершу подбати за помешкання для 1.647 родин і збурити 188 домів на обширі 3½ кварталів у центрі Мангеттену, на розі Колумбус-евеню і 62 вулиці. Ідея такого Центру постала в 1955 році, коли майже одночасно і Фільгармонічна оркестра і Метрополітальна опера втратили свої домівки, призначені на розбір. 14-го травня 1959 р. тодішній президент Айзенгавер поклав наріжний камінь під будову Лінкольнівського Центру. Кошти його будови обраховано спершу на 55 мільйонів долярів плюс 20 мільйонів на Мистецький фонд Центру. Тих 75 мільйонів уже зібрано, головно з приватних джерел, але, мабуть, треба буде додаткових 50 мільйонів з уваги на зріст коштів. Ці гроші напевно будуть зібрані на час і повністю, виключно завдяки жертвенності світу промислу й торгівлі та окремих багатих осіб. Чотири будівлі будуть готові до 1964 р., п'ятий — в наступному році, остаточно ввесь той імпозантний проєкт буде завершений у 1966 році.

Але здвигнення Лінкольнівського Центру в Ню Йорку набирає щойно тоді дійсного значення, коли згадати, що впродовж найближчих років будуть зреалізовані такі й подібні Центри різної величини — в 69-ох інших американських містах. Отож, це не філянтропія групи нюйоркських мультимільйонерів, протекторів театру й музики, а загальний гін, який охоплює найширші кола американського громадянства. Коли в СССР покладено виключний натиск на технологію, що має служити цілям імперіялістичного зброєння і комуністичної пропаганди, коли літературу й мистецтво зрівнюється там до „партійної лінії", то американський добробут поєднує цивілізацію й культуру.

Репресії проти ... словника

Ще 23 червня ц. р., як уже згадувано на цьому місці, в Києві відбулося засідання президії Спілки Письменників України, на якому суджено редакції деяких совєтських українських журналів за їх „безпринципову позицію" і неправильне ставлення до молодих письменників. Ствердивши, що деякі журнали, зкрема київська „Вітчизна", вміщували „речі художньо й ідейно незрілі" і критичні статті, автори яких намагалися „перекреслити славетні традиції української радянської літератури", президія Спілки провела зміну на становищі головного редактора журналу „Вітчизна", нібито для поліпшення його роботи. На місце дотеперішнього редактора Давида Копиці призначено відомого совєтського лакизу і ґльорифікатора Сталіна — Любомира Дмитерка.

Проведено цю зміну фактично щойно в серпневому числі „Вітчизни". В цьому числі, виданому в новому оформленні, з друкованими різним шрифтом строкатими заголовками, з'явився вже підпис Л. Дмитерка. Проте, найдошкульнішим результатом цієї зміни на редакторському пості було раптове припинення друкованого в цьому журналі, протягом чотирьох останніх років, починаючи від лютого 1959 р., українського синонімічного словника, опрацьованого відомим підсовєтським письменником Андрієм Багметом. Цей словник, що його автор приготовив до друку ще в тридцятих роках, зазнавав різних шикан від офіційних видавництв і появлявся частинами щойно тепер, майже по 20 роках, на сторінках „Вітчизни". Але й у тій формі появу цього словника, попереджену передмовою самого Максима Рильського, зустріли дуже прихильно і читачі і критики, тим більше, що досі такого українського словника не було.

Складений із любов'ю до української мови, цей синонімічний словник був сіллю в очах різного роду місцевих русифікаторів і московських підлабузників, і вони, користаючи із зміни на становищі головного редактора, домоглися його припинення.

Так одним помахом пера знищено ще одну „велику і гідну уваги роботу", як оцінив цей словник Багмета Максим Рильський. Цей конче потрібний словник обірвано безоглядно і разом з цим дуже символічно на слові „нещадно". Чергова репресія в ділянці українського мовознавства є ще одним яскравим прикладом, що в умовах комуністичного поневолення ніякої мови про розвій української науки бути не може.

СПРАВА ІНВАЛІДА ГАШКА

„... Батогом по обличчю хльостав 15-річного школяра Сашка Тереха, колгоспного пастуха Івана Бондаренка побив ломакою так, що з тіла понад два тижні не сходили широкі чорні смуги. Синцями „нагородив" хворого сторожа Олександра Івановича Кликуна. Люто побив Івана Ясьма, Анатолія Турченка, Івана Власенка, Олексу Сакуна... Це ще далеко не повний перелік. Нарешті — енергійного, життєрадісного хлопця, Григорія Гашка покалічив, зробив інвалідом ..."

Хто це? В які часи? — дивується кореспондент „Молоді України", центрального органу комсомолу, і сам же на цей запит відповідає: „Ні, йдеться про „подвиги" не якогось поліцая чи жандарма, а — голови сільської ради. Не в часи війни, не у ворожій катівні став інвалідом молодий фельдшер Григорій Гашко: над ним учинено розправу в приміщенні... виконкому сільської ради".

2-го лютого цього року фельдшер Григорій Гашко зайшов до кабінету голови Сульмівської сільради, Яготинського району на Київщині. Там були сам голова Т. Ребрій, секретар М. Роженко і директор школи А. Постіл. Після короткої розмови Гашка з головою сільради відбувся там же, в кабінеті, кривавий самосуд, внаслідок якого фельдшер залишився навіки калікою. Ось як описує цей самосуд кореспондент „Молоді України" в числі з 22 вересня цього року:

„... Тоді Ребрій накинувся на Григорія Гашка ззаду. Роженко щосили вдарив його під груди. Хлопця повалили на підлогу і закаблуками били по голові, від чого він на якийсь час утратив свідомість. Коли мла ув очах розступилась, Григорій відчув, як його щосили вдарили ногою в хребет, потім підхопили і кинули спиною на залізний сейф-скриню. Від гострого болю юнак спершу не міг навіть закричати, з уст вихоплювалась якась хрипота. На мить він побачив біля дверей усміхнене обличчя директора школи Постола. Хлопець крикнув: „Товаришу директоре, поможіть!" — але марно було чекати від тієї людини допомоги ..."

Від смерти урятував юнака сторож сільради, старенький Іван Антонович Терех, якого про цей самосуд сповістила бібліотекарка Надя Погибенко, крикнувши: „Ой, дядечку, біжіть, рятуйте, там людину вбивають!" Сторож відчинив двері кабінету і закричав: „Що ви робите!? Схаменіться!" Григорій Гашко виповз на коридор. З рота текла кров. Але Ребрій до того оскаженів, що вже й тут, на очах Тереха, прибиральниці Катерини Дворник, гінця Бойка вдарив фельдшера в живіт, і той знову знепритомнів.

Що стало причиною цієї звірячої розправи? З кореспонденції довідуємося, що голова сільради Ребрій, член партії, найвища в селі офіційна персона, зненавидів фельдшера Гашка за те, що цей останній відмовився видавати з своєї аптечки спирт для його п'яних оргій. Голова сільради почав цькувати хлопця, обурювати проти нього своїх підлеглих службовців і, кінець-кінцем, вирішив розправитися з ним остаточно.

Далі справа набирає ширшого характеру, який розкриває страхітливий образ безправства, крайньої зневаги до простої людини, дикої сваволі комуністичних держиморд, що розперізалися в українському селі, підтримувані в усіх своїх діях районовим і обласним керівництвом.

Григорій не пам'ятає, хто привіз його до яготинської лікарні. Його стан вимагав негайної допомоги висококваліфікованих лікарів, яких в тій лікарні немає. Але яготинські партійні керівники зрозуміли, що відправити Григорія до Києва — це значило б пошкодити Ребрієві, Роженкові і „районовому престижеві". Отже, хлопця три тижні тримають у яготинській лікарні без ніякого лікування, чекаючи, аж зникнуть на його тілі сліди побиття.

Батько і брат Григорія клопотались у районовій прокуратурі, щоб викликали судово-медичного експерта, але там не поспішали, відкладали з дня на день.

Тим часом Ребрій, Роженко і їхні оборонці змобілізували все, що могли, щоб приховати свій злочин. Насамперед — посилена „обробка" свідків. З бібліотекаркою Погибенко поладнали справу хутко: іти проти голови сільради їй просто „немає рації". А от як бути з сторожем Терехом? Ребрій пригадав, що відмовився був дати його дочці довідку на одержання пашпорта. Другого ж дня їй цю довідку виписано. Виписано з гострим застереженням: якщо писнеш, то ... Старий подякував і — набрав води в рот. Мовляв, проти рожна не попреш.

Батько Григорія, по кривавому самосуді, поскаржився міліції, але скаргу його начальник районової міліції переслав районовому прокуророві аж на ... сороковий день після того, як одержав. Звернувся старий колгоспник до прокурора. А прокурор: „Нехай Григорій Гашко сам до мене з'явиться". — „Як же йому з'явитися, коли він у лікарні!? ...

Міліція адресувала до прокурора, прокурор — до міліції. Судовий слідчий Ґреґуль у глузливому тоні сказав старому колгоспникові: „Дуже мені потрібний твій син, щоб я до до нього їздив!"

Трохи одужавши після тяжкої травми, вже як признаний медичною комісією інвалід, нездібний навіть до легкої праці, Григорій Гашко поїхав шукати справедливости до Києва. Київська прокуратура, до якої він вдався, займалася його справою два місяці, а скінчила на тому, що переслала її до прокуратури... Яготинського району, до Ребрієвих друзів.

І так це ганебне коло замкнулось.

„Ніколи вже не відродиться у нас культ особи з його страхіттями", — сказав на партійному з'їзді Хрущов. „Недозволені методи", стосовані сталінськими чекістами на слідстві, гостро засудили в Москві. Совєтська конституція ґарантує недоторканість особи кожному громадянинові, ґарантує скорий і справедливий суд і назавжди ліквідує можливості порушення „соціялістичної законности"...

Це все — на фасаді червоної імперії СССР.

А як воно справді є тепер в українському селі — видно із справи Григорія Гашка, скаліченого серед білого дня головою сільради в його діловому кабінеті.

Григорій Гашко одержує 15 рублів інвалідської пенсії, а голова сільради і далі вершить державні справи в своєму кабінеті.

В. С-ко

Богдан Галайчук

ЗА ЩО ЗМАГАЛИСЬ АРҐЕНТИНСЬКІ „ЧЕРВОНІ"

Буенос Айрес. Талейран, міністер закордонних справ, сидів 29 липня 1830 року на бальконі своєї віллі і прислухався відгукам вуличних боїв у Парижі. Стріляннина ставала щораз тихішою, врешті ущухла, і тоді з церковних веж залунали тріюмфальні дзвони. „Наші перемогли!" — сказав Талейран. — „Тобто хто, монархісти чи революціонери?" — запитали його приявні. — „Ще не знаю", — відповів ветеран дипломатії, відомий з свого цинізму.

22-го вересня я міг сказати те саме, що Талейран, з тою різницею, що зразу знав, хто саме є ті „наші", які перемогли, бо вже існує радіо. Але сім років тому, сидячи біля радіоприймача і слідкуючи за ходом двох протиперонівських революцій, 15 червня і 15 вересня 1955 року, я не був такий байдужий. Турбувала мене програна першої революції і тішив успіх другої, бо в той час перонівський режим був уже наскрізь перегнилий і, що гірше, поважно інфільтрований комуністами. Тепер не можу визначити своїх симпатій тим, специфічним для політичного еміґранта, критерієм, бо обидві військові групи, які зударилися на вулицях Буенос Айресу, однозгідні у твердій протикомуністичній поставі.

Недавно арґентинський уряд рішив був зліквідувати свої амбасади в усіх сателітних державах — і цей промовистий жест, без прецеденсу в сучасній історії, йде на рахунок переможеної групи. Не різняться від них у цьому відношенні і переможці, бо арґентинські збройні сили були вповні однозгідні, коли рішили усунути Фрондізі за його кастрофільську зовнішню політику і з огляду на підозріння, які щораз сильніше згущувалися довкола його особи. Але як тільки виелеміновано ту небезпеку, зараз таки зарисувалося гостре розходження між т. зв. леґалістами і континуїстами, які зударилися тепер під назвою „синіх" і „червоних".

Ціль леґалістів — безоглядна пошана до конституції — ясна і не вимагає пояснення. Тому обмежимося зауваженням позицій другого табору, явищем специфічно арґентинським, у якому слід вирізняти два основні елементи.

Армійські й летунські старшини рекрутуються здебільша з середньої верстви, але морські — з олігархії; тому не є випадком, що саме фльота найтвердіше обстоювала позиції „континуїзму". Не є також випадком, що впродовж останніх кривавих днів саме консервативна партія проголосила комунікат, у якому заявила повну підтримку „континуїстам". Бо є це партія, яка традиційно обстоює інтереси великих землевласників та капіталістів. До 1916 року вона трималася при владі, фальшуючи вибори; називала це „патріотичним фальшуванням", уважаючи, що діє в загальному національному інтересі, бо, мовляв, вона єдина має у своїх рядах людей, підготованих керувати державою. Втратила владу після перших „чистих виборів, 1916 року — і здобула її військовим переворотом 1930 року. Був це небезпечний прецедент, бо з того часу починається серія подібних подій у роках 1943, 1946, 1955 і, врешті, 1962. І був це поворот до системи „патріотичного фальшування" у ще гострішому виданні. Бачимо, що сьогоднішня теза континуїстів, мовляв, „нарід ще не дозрів до виборів" не оригінальна, а позичена з традиційного консервативного арсеналу. Бачимо також, що агресивна, непримирна постава континуїстів супроти перонізму має підложжя у клясових ресентиментах.

Але, крім консерватистів і олігархів, можна знайти в тому таборі чимало людей із середньої і з робітничої верстви, які належать до різних демократичних партій, зокрема до соціялістів - демократів. Поруч олігарха - консерватиста, найтиповішим представником табору є діяч соціялістичних синдикатів. Ці люди мають за собою кільканадцять років твердого змагання з перонізмом на синдикальному терені, за і після перонівського режиму, і це пояснює їхню непримирну поставу до пероністів, яка різниться від консервативної підложжям; але не натугою. Вона, зокрема, гостра у політичних діячів, і то не лише соціялістичних, які за Перона зазнали переслідувань. Ресентимент політично переслідуваних був головним промотором протиперонівського реваншу у 1955 році, а тепер творить емоційне підложжя „континуїзму".

Дальшим складником цього останнього є агресивний, сектарський лібералізм.

Слово „ліберал" походить від латинського „лібертас", свобода — і в такому первісному сенсі збереглося воно, між іншим, у ЗДА, де лібералізм творить протилежний біґун до т. зв. меккартизму, де ліберали цупко тримаються клясичної демократичної схеми, домагаючись повної свободи для всіх — навіть для тих, які явно і славно надуживають демократичних вольностей, щоб знищити їх. Та в деяких краях поняття лібералізму відкочується далеко, дуже далеко від свого семантичного кореня. Вистачить пригадати румунську ліберальну партію, яка побивала рекорд у шовінізмі — і у топтанні прав українців та інших національних меншин. Інший тип деґенерації лібералізму відомий у Західній Европі, зокрема у Франції та в Італії. Уважаючи, що релігія сковує свободу людського духа догмами, тамошні ліберали повели в кінці минулого сторіччя проти католицизму безпощадну боротьбу, яка своєю сектантською нетерпимістю подекуди нагадувала совєтську антирелігійну боротьбу.

Латиноамериканська інтеліґенція формувалася під безконкуренційним французьким впливом і тому попала під вплив сектарського якобінського лібералізму. Мехіканські ліберали перевершили своїх европейських учителів, не вагаючися перед кривавими переслідуваннями католицизму. Арґентинський лібералізм так далеко не зайшов і навіть не осягнув агресивности французького лібералізму, не переходячи, у протикатолицьких шиканах, принаймні формальної пристойности.

Ця деґресія необхідна, щоб оминути фальшивих паралель з американським лібералізмом і збагнути ролю агресивного, сектарського лібералізму у теперішній кризі, яку переживає Арґентина, зокрема її збройні сили; бо в основі тієї кризи лежить саме сектарська, агресивна постава супроти перонізму, трактованого як відміна фашизму.

Після невдалого протиперонівського перевороту 1952 року, частина старшин - змовників втекла до Монтевідео, традиційного осідку протиперонівських екзильних кол, решта відсиджувала довгорічні присуди. І у Монтевідео і у в'язниці старшини зустрілися з політичними діячами, які репрезентували агресивний лібералізм, заприязнилися з ними і попали під їхній вплив. Вернувшися до військової служби, після повалення Перона, вони спонтанно оформилися в ідеологічну групу, яка назвала себе жартом „горилами". Дискретно інспірована колишніми товаришами недолі з в'язничної келії та з екзилю, та група була опанована сектарською містикою ліберально - демократичної круціяти і тому не могла знайти собі місця у схемі нормального демократичного співжиття, що вимагає мінімальної толерантности супроти співгромадян, доброї волі вишукати спільний знаменник і готовости підкоритися волі більшости у спірних питаннях, які виходять поза той спільний знаменник. Спірні питання розв'язували „горили" твердою пресією проти уряду, а коли цього було замало — військовими путчами з 13 листопада 1955 до 12 серпня 1962 року.

Провідник останнього з тих путчів, ген. Федеріко Торанео Монтеро, вважається типовим представником цього середовища. А як документ, що характеризує ментальність середовища можна навести прощальне послання, написане тим генералом після програ 22-го вересня: „Сумні події останніх двох днів зустріли нас, згуртованих довкола найшляхетніших, найчистіших, найдорожчих для вояка почувань, якими є чесність, патріотизм, демократія, свобода ... Вірні свободі й демократії, ми рішили продовжувати боротьбу до кінця ..."

Цей документ подекуди нагадує своїм тоном відому деклярацію Кромвелевої армії, і вказує на деяку схожість між ментальністю англійських пуритан 17-го сторіччя і ментальністю сьогоднішніх арґентинських „червоних" чи пак „горил". І в тих і в тих месіянізм, віра, що правда по їхньому боці, і переконання, що їхній священний обов'язок — накинути ту правду незрячим співгромадянам. Такою твердою вірою у слушність справи можна пояснити енергію, завдяки якій нечисленна група старшин зуміла накидати впродовж довгих років свою волю всім збройним силам, а вслід за тим і цілій державі.

Зовсім інші позиції „синіх", чи пак „леґалістів", з'ясовані в комунікаті, проголошеному безпосередньо після перемоги: „Уважаємо, що збройні сили не мають рядити державою, а повинні коритися цивільній владі". І зовсім інша постава до пероністів: „Уважаємо, що годі викидати за борт частину арґентинського громадянства, яке у минулому дало себе звести на манівці, але сьогодні може бути чесно включене в арґентинське життя".

Борис Антоненко-Давидович

ЗА ШИРМОЮ

РОМАН

(3)

Олександер Іванович не чув навіть, як до кімнати широкими, поквапними кроками ввійшла Ніна Олександрівна. Метнувши повний гніву погляд на ширму, вона обурено повернула голову до Олександра Івановича.

— Треба, нарешті, покласти цьому край! Я так не можу!.. Дитина завинила, я покарала її, а Одарка Пилипівна — прошу: „Єросю, барбосю"!.. Що за виховання?! І потім — навіщо вчити дитину всяких дурниць?

Олександер Іванович розумів, що дружина навмисне перекручує слова материної приповідки, знав, що й Васю вона карає часто без усякої потреби, і взагалі ляпаси й потиличники — не метод виховання, але він промовчав. Сказати це зараз — значить зчинити в домі бучу, а треба працювати. Для всякої праці, а то більше лікарської — передусім спокій, рівновага. Він узяв зі столу записника, стетоскоп і тихо підвівся з кріселка, уникаючи зустрічатись очима з дружиною.

— Чудово! Чу-удово! Одарка Пилипівна розбещує дитину, батько дивиться на це крізь пальці, а мені — розривайся на частки!..

Ніні Олександрівні дуже кортіло зчепитися з старою, сказати їй, нарешті, що годі клеїти дурня, прикидаючись хворою, бо, якщо цього не розуміє чомусь її син-лікар, то добре розуміє вона. Де там та малярія? Це — хитрощі! Це все витівки, щоб звалити на плечі Ніни Олександрівни ще й прокляту кухню. Ні, тут не акрихіну треба, а...

Гнів Ніни Олександрівни клекотів у грудях, але за ширмою було тихо. Не чути навіть малого, що, певне, прикипів там переляканий до баби, і це зв'язало Ніну Олександрівну. Не зганяти ж стару силоміць з ліжка, хоч вона, безперечно, й варта того!..

Прикусивши губу, Ніна Олександрівна рішуче підійшла до ширми.

Щоб не торкатись рукою до тої свекрушиної гидоти, вона відсунула черевиком стулку ширми й, не заглядаючи всередину, швидко намацала рукою Васю й рвучко висмикнула його геть.

— Щоб ти мені більше не смів туди ходити!

Малий заверещав, запручався, простягав до баби вільну руку, та Ніна Олександрівна владно потягла його до дверей.

Уже за порогом вона обернулась до Олександра Івановича.

— Чого ж ти не йдеш снідати? Яєшня на столі, чай холоне.

За ширмою знову тихо зідхнула мати, й Олександер Іванович, якому теж хотілося зідхнути, затримав дихання. Ліжко за ширмою зарипіло й по підлозі зачовгали капці. Мабуть, мати підвелась і починає вбиратись. Олександер Іванович сумно глянув на годинника. За десять дев'ята. Він зідхнув і вийшов.

У другій кімнаті Ніна Олександрівна муштрувала Васю. Затиснувши малого між своїми колінами, вона відкинулась на спинку стільця й, відбиваючи черевиком такт, проказувала:

Гуси, гуси, ось вода!
Прошу пи... — Га-га-га!..

Хлопчик тоскно дивився у вікно й мовчав.

Олександер Іванович, не затримуючись у кімнаті, швидко подався до амбулаторії.

II

Олександер Іванович закінчив обслухувати хвору узбецьку молодицю, констатуючи думкою кавернозний процес середньої частки лівої легені, й поставив на стіл стетоскоп. Він хотів уже за звичкою заплющити на хвилину очі й уявити собі зруйновану туберкульозою легеню, та саме в цей час випадково глянув крізь одчинене вікно амбулаторії на лікарняний двір і в очі йому впав чорний, довгастий собачий тулуб. Мелькнув і зник.

Роман „За ширмою" друкується з невеликими скороченнями і з виправленням зобов'язуючого в Україні офіційного правопису.

ЖОВТЕНЬ — МІСЯЦЬ ФОНДУ „ВЕСЕЛКИ". ДОПОМОЖІТЬ „ВЕСЕЛЦІ" ПРОЯСНИТИ ДУШУ УКРАЇНСЬКОЇ ДИТИНИ! ВИШЛІТЬ СВОЮ ПЕРЕДПЛАТУ І ЩЕДРУ ПОЖЕРТВУ НА ЇЇ ВИДАВНИЧИЙ ФОНД!

Резолюції Сьомої Педагогічної Конференції Об'єднання Українських Педагогів Канади (ОУПК)

1. Сьома Педагогічна Конференція ОУПК є поважним кроком уперед в опрацюванні теоретичних заложень Української Виховної Системи.

Брак ясного окреслення цілей і заложень для виховання української молоді у вільному світі утруднює виховну працю рідної школи. Для неї конечні — чітко окреслений виховний ідеал, а далі — напрямні для програм навчання і достосовані до них підручники.

2. Конференція вважає найбільше реальним виховний ідеал українця у вільному світі, з'ясований у доповіді проф. Яр. Рудницького, а саме — базований на національній свідомості, досконалій двомовності, рідна мова і мова довкільного середовища, і гармонійному поєднанні українських традицій з поступом довкільного середовища.

3. Передумовою для осягнення цього ідеалу є виховання повноцінної, національно оформленої людини, яка засвоїла духовні й культурні вартості українського народу і яка вміє збагатити їх позитивами культури свого довкілля.

4. Такий виховний ідеал повинна реалізувати, побіч рідної хати, церкви і національного середовища, теж рідна школа.

5. Українською в стислому сенсі, рідною, є тільки така школа, яка, крім знання українознавчих дисциплін, теж виховує молодь у пошані й любові до культури й минулого предків, а закрема в пошані до рідної мови, що мусить стати інтимною мовою дитини, вживаною в українській школі, в родині і в українському середовищі.

Отже про те, чи школа українська, не рішає фірма, назва, українознавчі предмети чи навіть навчальна мова, а виключно дух, що формує дитину як члена своєї національної спільноти.

6. Основним методичним завданням школи є зацікавити дитину українством, збудити в ній чуттєвий зв'язок з ним, а зокрема розвинути замилування до читання українського друкованого слова.

7. Конференція звертається до ОУПК з проханням прискорити такі заходи спільно з учительством в інших країнах:

а) провести перевірку й евентуальні зміни навчальних програм в дусі виховних напрямних проф. К. Біди,

б) виготовити методичні посібники для навчання українознавчих дисциплін,

в) створити комісію для оцінки готових і видаваних нових шкільних підручників.

8. Конференція підкреслює, що рішення попередньої конференції ОУПК в справі упорядкування правописної практики залишається вповні актуальним.

9. Конференція висловлює побажання, щоб ОУПК і Шкільна Рада УККА поробили приготування для скликання Педагогічного Конгресу українського вчительства у вільному світі.

10. Конференція просить пригадати управам шкіл вагу морального зобов'язання дотримуватися рішень конференцій щодо оцінки знань учнів, переходу учнів до інших шкіл і вимоги закінчити 7-му клясу для вступу на курси українознавства, середнього типу.

Торонто, 15 вересня 1962.

ПРЕЗИДІЯ
7-мої Педаг. Конф-ції ОУПК

ЗАВВАГА! Доповіді проф. Рудницького на тему „Виховний ідеал українця у вільному світі" і проф. Біди на тему „Виховні напрямні для навчальних програм у рідних школах і курсах" будуть незабаром друкуватися в пресі.

Осінні Вечерниці в Лос Анджелесі

Осінні вони лише календарно, паперово, бо 15-го вересня ніякої осени в Каліфорнії ніхто не помітив. Та все ж десь далеко, за морями-океанами, в рідній Україні — осінь, тому парафіяльний уряд св. Андріївської Православної Церкви в Лос Анджелесі назвав свій вечір Осінніми Вечерницями.

Але це були не просто собі вечерниці, щоб забавитися та потанцювати, зібравши таким шляхом певну суму грошей на церковні потреби. На жаль, так воно здебільшого буває в наших громадах в Америці — гроші і — баста! Про зміст таких імпрез небагато турбуємось. Але останнім часом церковні громади Каліфорнії почали приділяти імпрезам більше уваги. Тож і вищезазначені вечерниці були культурними, змістовними, а разом з тим і веселими. Від того фінансова проблема була не гірше від попередніх разів, а краще вирішена — зібрано понад 500 дол. чистого приходу при участі 400 гостей - учасників.

Перша сотка-дві людей появилося на залі не стільки, щоб забавитися, як послухати і побачити мистецьку програму вечерниць. Ця програма була влаштована з метою спеціяльного відзначення росту і розвитку церковного хору під керівництвом відомого не тільки своєю енергією в організації того хору кілька літ тому назад, а й активною участю протягом кількох десятків років у ширенні мистецької слави українського народу на чужині — Дмитра Бенка (Якубенка). Хор виконав три пісні композитора Леонтовича: „Ой, з-за гори кам'яної", „Зашуміла ліщинонька" і „За городом качки пливуть". Співали так милогарно, що публіка довготривалими оплесками змусила Хор повторити повністю „Ой, з-за гори кам'яної". Коли й після того присутні продовжували овацію хористам і диригентові, голова Управи Парафії п. Яків Нагірний, на прохання громади, запросив молоденьких дівчат Катю Обрадович і Іну Овечко, щоб вони вручили від імени парафії китицю живих квітів спричинникам тієї овації. А синок панства Вибачинських — Тарас прочитав спеціяльний вірш, присвячений любимому диригентові та написаний з доручення громади п. інж. Леонідом Романюком. Розчулений таким теплим відгуком серед громади п. Бенко попросив заповідача оголосити, що наступною точкою буде грімке хорове „Многая літа!" — від його власного імени своєму хорові...

Після того виступили солісти: Микола Злиденний і Марія Мелентієва.

Тут треба підкреслити, що М. Злиденний — це один з найдисциплінованіших хористів церковного хору. Хоч він виступав в сольоспівах багато разів і користується симпатією в слухачів, все ж ніколи ще не співав „Сонце низенько". А про те, що він мусітиме це співати, довідався щойно за кілька годин перед імпрезою. І не відмовився, і заспівав, добре заспівав.

Марія Мелентієва — білоруська артистка з приємним голосом. Її виконання уривку з „Наталки - Полтавки — „Чого вода каламутна" та двох білоруських народних пісень так захопило публіку, що з усіх кінців почув заповідач вигуки: „Ще просимо! Рушничок! Рушничок!" просимо! Пані Марія мусіла задовольнити присутніх ще виконанням цієї гарної пісні. Обом солістам акомпаніював маестро Олімп Малентіїв.

На цьому мистецька частина вечерниць була закінчена і почалася забава під керівництвом заповідачів: Ігоря -Мірощенка та п. Шумського. Були й різні несподіванки — льотереї та вибір королеви та принцес вечерниць. Найбільше голосів здобула панна Маруся Вибачинська, отримавши титул королеви. На принцеси обрано Іну Овечко, Валю Нагірну та Олю Божик.

Загальними танцями до ранку закінчилася ця культурна і весела імпреза.

Іван Овечко

● **Норвежський король Олаф V.** перевів три останні дні минулого тижня на офіційній візиті у Франції. Він приїхав яхтом до порту ле Гавр та ночував в Руен, відкіля до Парижу привіз його спеціяльний, висланий по нього люксусовий потяг. Французький президент де Ґоль і норвежський король їхали вулицями Парижу відкритим автом, що спричинювало паризькій поліції та особистій охороні де Ґоля велику журбу.

СУК „ПРОВИДІННЯ" АРХИЄРЕЙСЬКИМ БОГОСЛУЖЕННЯМ ТА БЕНКЕТОМ ВІДЗНАЧИВ СВОЄ 50-РІЧЧЯ

(Закінчення зі стор. 1-ої)

Обидва вони поховані в криптах під катедрою.

Ювілейний бенкет в готелі започаткував молитвою ВПреосв. Митрополит Кир Амвросій Сеньшин, а відкрив бенкет коротким словом голова Окружного Ювілейного Комітету д-р Микола Ценко. Перше слово виголосив головний предсідник „Провидіння" Впреп. о. шамбелян Степан Тиханський, який опісля проводив програмою бенкету. Митрополит Кир Амвросій Сеньшин у своїй промові згадав про подвійні рейки, на які поставив „Провидіння" його основоположник Кир Сотер Ортинський. Перші рейки — це католицька віра, а другі — любов до свого народу. По тих рейках — говорив промовець — йде розвиток і праця тієї установи. „Провидіння" привітали з ювілеєм представник перешкодженого посадника міста, що вручив предсідникові о. шамб. Тиханському дві формальні резолюції — посадника і Міської Ради — з формальним привітом і признанням від міста, та асекураційний комішенер стейту Пенсильвенії п. Гутовіч, що передав привітального листа від губернатора. Від Українського Народного Союзу, найстаршої і найбільшої американсько - української установи, яка за 6 років відзначатиме своє 75-річчя, вітав Ювілята гол. предсідник Йосиф Лисогір. Разом з ним у ювілейних святкуваннях взяли участь гол. секретар УНС д-р Ярослав Падох, гол. касир Роман Слободян, гол. контролер д-р Володимир Ґалан, що репрезентував рівночасно й очолюваний ним Злучений Український Американський Допомоговий Комітет, та головні радні п-ні Олена Штогрин й Іван Оденжинський і ред. А. Драган. Були також представники місцевих Відділів УНСоюзу.

Дальші промови виголосили голова центрального Ювілейного Комітету д-р Вол. Пушкар та голова Українського Конгресового Комітету проф. д-р Лев Добрянський, що говорив про „Великий День" установи - ювілята. У мистецькій частині програми виступали Лідія Тамара Артимів, (фортепіянове сольо), танцювальний гурток СУМА під проводом Мирослава Солтиса, Ігор Швець і Богдан Мізак (скрипковий дует при фортепіяновому супроводі Галі Савчак) та хор молоді Музичного Інституту під керівництвом проф. Юрія Оранського. Під час бенкету були представлені репрезентанти Союзу Українок Америки з головою панею Оленою Лотоцькою, ООЧСУ, ОДВУ, Н. Т. Ш. та ряду інших центральних і місцевих установ. Закінчив бенкет молитвою всч. о. шамбелян Вол. Паска. В ювілейних святкуваннях взяли участь, крім представників і репрезентантів, багато громадян, між якими поважну кількість становили священики.

Українська Громада в Петерсоні, Н. Дж.

Місто Петерсон, Ню Джерзі, це велике промислове місто. В ньому скупчилось багато переселенців різних національностей. Серед них багато є і українців, які до цього часу не були зорганізовані. В 1960 році заходами невеликої групи українців зорганізовано православну українську церкву. Тяжкий був початок, бо Служби Божі напочатку відбувалися у винайнятому приміщенні. В 1961 році ця невелика громада придбала дім, перебудований до умов невеликого Храму Божого. В цьому році 14 жовтня в день Св. Покрови в цій невеликій громаді відбудеться Храмове Свято. До цього Храмового Свята громада старанно готується. На це свято вперше в Петерсон завітає Преосвященний Владика Мстислав з протодияконом Рибачуком і відслужив Архиєрейську Службу Божу, яку відспіває славний хор з Пасейку під керівництвом проф. Л. Шевчука. Після Служби Божої в Польському народному домі відбудеться бенкет, під час якого буде мистецька частина, в якій виступлять найкращі сили Пасейку:

1. Хор укр. православної церкви св. Вознесіння, під керівництвом проф Л. Шевчука.
2. Хор „Боян" під керівництвом диригента п. Костишина.
3. Сумівський хор „Дніпро" під керівництвом проф. Я. Глинського.
4. Виступ танцювальної групи Союзу Українок в Пасейку під керівництвом інж. Бакалець. Танець „Чумак" танцює молодий танцюрист В. Юрченко.

На закінчення буде забава. Грає оркестра „Темпо" з Елізабет, Н. Дж.

Сподіваємось, що це буде великий здвиг українців в Петерсоні.

С. М.

● **Рибалка** з острова Вене Вене на Пацифіку Бенджемін Кеву, який в 1943 році допоміг президентові Кеннеді, тоді лейтенантові фльоти, врятуватися після того, як японський кружляк розбив на двоє човен, в якому Кеннеді був командантом, твердить, що Президент майже не змінився від того часу, коли він його бачив на Соломонських островах 19 років тому.

Авторський літературний вечір Вадима Лесича

У суботу 16 червня 1962 року, в залі будинку УВАН у ЗДА, відбувся авторський літературний вечір відомого поета Вадима Лесича.

Вечір відкрив і вступне слово сказав Григорій Костюк.

Григирій Костюк, привітавши з рамени президії Академії Вадима Лесича, представив його авдиторії і зупинився коротко на його творчому дорібку.

Перша збірка В. Лесича „Сонцеблиски" вийшла в 1930 році. Після того, з більшими чи меншими інтервалами, вийшли ще сім збірок його поезій. Отже, насьогодні В. Лесич автор восьми збірок поезій. Поезії В. Лесича перекладено багатьма мовами: німецькою, польською, білоруською, єврейською англійською, французькою і російською. Лесич відомий також, як автор вникливих есеїв на літературні і мистецькі теми. Далі Григорій Костюк сумарно окреслив, в аспекті суспільному й мистецькому, останнє тридцятиліття, в якому зформувалося поетичне мистецтво В. Лесича, і подав кілька цікавих думок про мистецьку особливість його поетичного дорібку. Зазначивши у висновку, що В. Лесич, як поет, зростаючи на багатющих і кращих зразках світової поезії останнього тридцятиліття, зформувався у видатного, оригінального і самобутнього поета нашого часу.

Вадим Лесич, перед тим як читати свої поезії, виголосив своєрідну декляpацію свого поетичного кредо. Це по-суті був теоретичний есей згущених думок поета про поезію і поетів, їх мистецьку природу. Після цього поет перейшов до читання своїх поезій. Програма прочитаних поезій складалася з двох частин: першої, де поет прочитав добірку поезій із досі друкованих збірок, і другої, — де головно поет читав нові, ще досі не друковані твори. Так створено цілість творчого шляху та динаміки становлення поета. Це, і дуже добре читання своїх поезій автором, (явище не звичайне для наших письменників), — створило відразу тісний, можна сказати інтимний, контакт між поетом і авдиторією, що тривав неослабно до самого кінця вечора. Для багатьох із ширшої публіки цей вечір показав на ввесь зріст Вадима Лесича як поета небуденного і ваговитого.

Це видно хоча б з того, що всі книжки поета були розкуплені, а на закінчення вечора приявні довгими і щирими аплодисментами дякували поетові й довго не розходились та в ближчій дружній гутірці з поетом обмінювалися думками, як про його творчість, так і про поезію взагалі.

Вечір належить до серії найкращих вечорів, що їх в останньому році можна було відвідати в залі Української Вільної Академії Наук у Ню Йорку.

Ввесь дохід з вечора у формі вільних датків автор призначив Академії на сплату боргу за будинок.

Н. Н.

● 31-го жовтня мають відкрити для публічного руху міст, який об'єднуватиме Мишиґенський півострів із Канадою. Губернатор стейту Мишиґен Джан Б. Свейнсон виступатиме в імені ЗДА, а Канаду репрезентуватиме прем'єр провінції Онтаріо Джан В. Робартс.

НАУКОВЕ ТОВАРИСТВО ім. ШЕВЧЕНКА в ЗДА

НАУКОВА КОНФЕРЕНЦІЯ

для вшанування 85-РІЧЧЯ НАРОДИН

мистця Олени Кульчицької

— відбудеться —
в СУБОТУ, 6-го ЖОВТНЯ 1962 р.
в год. 7:00 веч.,
в УКРАЇНСЬКОМУ ІНСТИТУТІ АМЕРИКИ,
2 Схід 79-та вул. — в Ню Йорку.

ПРОГРАМА:

1. Відкриття;
2. Проф. Б. ЗАГАЙКЕВИЧ — доповідь на тему: „Життя і творчість Олени Кульчицької".
3. Д-р М. КОБРИНСЬКА — доповідь на тему: „Олена Кульчицька, як етнограф".
4. Проф. А. МАЛЮЦА — доповідь на тему: „Місце Олени Кульчицької в сучасному українському малярстві".

По конференції відбудеться
ВИСТАВКА
ПРАЦЬ КУЛЬЧИЦЬКОЇ І МАТЕРІЯЛІВ ПРО ЇЇ ТВОРЧІСТЬ.
— ГОСТЯМ РАДІ! —
Управа Наукового Т-ва ім. Шевченка в ЗДА

НАУКОВЕ Т-ВО ім. ШЕВЧЕНКА в ЗДА
— вшановує —
НАУКОВОЮ КОНФЕРЕНЦІЄЮ
85-річчя народин
Олени КУЛЬЧИЦЬКОЇ,
яка то конференція відбудеться
в СУБОТУ, 6-го ЖОВТНЯ 1962 року
в НЮ ЙОРКУ.

ПРОХАЄМО ВСІХ ТИХ,
які мають у своїх приватних збірках образи Кульчицької або матеріяли про її творчість
ПОЗИЧИТИ НА ЇЇ ВЕЧІР
для влаштування спільної виставки.
Визичені образи будуть повернені власникам того ж вечора.
Ласкаві зголошення просимо подати телефонічно:
WA 9-7622

УКРАЇНСЬКА ГРОМАДА міста ОБУРН, Н. Й.
запрошує Українське Громадянство міст
ОБУРН, СИРАКЮЗ, ЮТИКИ, РОЧЕСТЕРУ, ЕЛМАЙРИ, БІНҐЕМТОНУ і ОКОЛИЦЬ
на

СВЯТОЧНЕ ВІДКРИТТЯ
і Посвячення Вулиці Тараса Шевченка в Обурн, Н. Й.

в НЕДІЛЮ, дня 7-го ЖОВТНЯ 1962 року,
в год. 3:00 по полудні
зі слідуючою програмою:

Год. 12:30 по пол. — ПРОЦЕСІЯ з церкви св. ап. Петра й Павла на вул. Тараса Шевченка і посвячення вулиці.
Год. 3:00 по пол. — МИСТЕЦЬКА ЧАСТИНА. Виступлять: місцевий хор „Боян", під дириг. Григорія САЧИКА; хор „Сурма" із Сиракюз, під дириг. Мирослава МЯГКОГО; Квартет Бандуристів з Рочестеру; Шкільні діти Української Парохіяльної Школи в Обурн, й ін.

У святочному відкритті вулиці візьмуть участь визначні американські і українські представники та гості.

Увага! КЛІВЛЕНД! Увага!

ТОВАРИСТВО „СОКІЛ" — 336 Відділ УНСоюзу в КЛІВЛЕНДІ, Огайо
— святкуватиме —

в неділю, дня 28-го жовтня 1962 р.

50-літній ЮВІЛЕЙ

В церкві св. ап. Петра і Павла на Каледж і в церкві св. Володимира Великого, при В. 11-ій вул. відправиться

ЗАУПОКІЙНА СЛУЖБА БОЖА З ПАНАХИДОЮ
ЗА ПОМЕРШИХ ЧЛЕНІВ ВІДДІЛУ.

В год. 1:00 по пол. — в приміщенні при 5839 Ridge Rd., Parma, Ohio
— відбудеться —
БЕНКЕТ

На ювілейному святі буде присутній гол. касир УНСоюзу
РОМАН СЛОБОДЯН.

На Панахиду і Бенкет запрошуємо всіх Членів Відділу та все Українське Громадянство м. Клівленду й Околиці.

✝

Ділимося сумною вісткою
з Рідними, Приятелями та Знайомими,
що дня 13-го вересня 1962 року відійшов
на Рідних Землях у Вічність, по довгій і тяжкій недузі, наш Найдорожчий
БРАТ, ШВАҐЕР і ВУЙКО

бл. п.
МИКОЛА КЛЕЦОР

колишній начальник скарбового уряду в Сяноці, проживши 7[illegible] літ.
ВІЧНА ЙОМУ ПАМ'ЯТЬ!

Горем прибиті:

ТЕОДОЗІЯ МАТИЄВИЧ — сестра, з мужем ОСИПОМ
ВОЛОДИМИР МАТИЄВИЧ — сестрінок, з дружиною ГАЛИНОЮ
ОЛЬГА ТЕРЛЕЦЬКА, сестрінка, з мужем ВОЛОДИМИРОМ і дітьми ЛІДОЮ і СТЕФАНІЄЮ
та 3 брати в Рідному Краю.

ПОДЯКА

З Волі Всевишнього,
дня 9-го вересня цього року відійшов
у Вічність у Філядельфії, Па.
наш Найдорожчий
БРАТ, ШВАҐЕР, ВУЙКО і СТРИЙКО

бл. п.
інж. гірник Михайло ДУДА

Цією дорогою складаємо сердечну подяку усім людям доброго серця, що під час його тяжкої хвороби несли Йому моральну і матеріяльну поміч.

В першу чергу наше сердечне Спасибіг П-ву Хомякам, П-ву Ковалишиним та П-ву Батіотам за їхнє піклування Покійним перед і під час недуги, як також за труд і старання, зв'язані з Похороном.

Сердечно дякуємо п. д-рові М. Войтовичеві за безінтересовну опіку хворим у шпиталі.

Зі щирого серця дякуємо Високопреподобним і Всечеснішим Отцям: о. Головінському, о. Трешневському, о. Липнку, о. Пироговi та о. Харині за відправлення Панахид та похоронних обрядів.

Наше Спасибіг Громадському Комітетові, що був створений для несення помочі Покійному, в складі: п. М. Малиняк — хор. УСС — голова, п. М. Хомяк, п. інж. В. Лучаківський, п. проф. Н. Андрусів, п. проф. М. Савчин.

Дякуємо сердечно о. пароховi М. Головінському, п. ред. А. Кігічакові та п. інж. М. Деминчукові за зворушливі слова прощання Покійника від Товаришів зброї, Друзів та Родини.

Наше Спасибіг членам хору „Кобзар" та п. Лупаневі за відспівання Панахиди та участь в Похороні. Дякуємо Т-ву УСС, ОбВУА, Укр. Амер. Горож. Клюбові, Т-ву Українських Інженерів, П-ву Дубасам, П-ву Харамбурам, П-ву Батіотам, П-ву Ковалишиним та П-ву Харкіцким за квіти на домовину Покійника.

Дякуємо усім, що зложили датки на Служби Божі за спокій душі нашого Дорогого Михайла.

Наша сердечна подяка п-ні М. Ковалишин за приготування прийняття для Друзів та Родини Покійника, як також П-ву Насевичам, власникам похоронного заведення за дбайливе переведення усіх справ, зв'язаних із Похороном.

Хай Господь Милосердний нагородить Вас усіх за Ваше добре серце.

ЄВДОКІЯ і ВАСИЛЬ БАРНИЧІ з Родиною — сестра і шваґер у Дітройті
ВАСИЛЬ ДУДА з Родиною — брат у Рочестері

ЩЕ РАЗ! ЩЕ РАЗ!

ВИПРОДАЖ У ЖОВТНІ!

Кажемо ще раз, бо більшість з цих книжок більше НІКОЛИ не будуть у випродажі! (хіба інші), тому радимо кожному: скористайте з цього останнього випродажу й закупіть усе, чого не маєте, за ПОЛОВИНУ ЦІНИ! Не пропустіть цієї нагоди, бо вона неповторна! Випродаж триватиме до кінця 1962 року, щоб дати усім можливість закупити все, що ще є! Наш список охоплює багато, навіть, дуже рідкісних назв (нові і старіші) і подає їх за абетковим порядком та порядковим числом; тож вистарчить при замовленні подавати лише порядкові числа та висилати належність Моні Ордерами, або чеками, чи готівкою на нижче подану адресу!

Знижка важна для тих, хто закупить відразу на суму $5.00 або більше, а хто відразу закупить на суму понад $20.00 — той отримає ще від нас ДАРОМ гарну цінну книжку.

*) означає обмежену кількість примірників, яких може забракнути.

Висилаємо негайно за таким порядком скорости, як надходять замовлення і висилаємо точно все, що покупець потребує! Нічого НЕ змінюємо самі, хіба на баажання замовляючого. Просимо поспішитись!

	Ціна	Лиш
*1. Андрієвський: З минулого, 2 т., разом 584 ст.	$4.00	$2.00
*2. Антоненко-Давидович: Смерть, повість	1.75	.85
*3. Антонович: Нарис Почаївської Лаври „Перемога"		1.00
*4. Барвінок Г.: Русалка, оповідання, давне вид., лише		.75
*5. Балей Петро: Пан, збірка оповідань	1.50	.75
*6. Барка Василь: Океан, нове видання „Слово"	3.00	1.50
*7. " Хліборобські Орфеї або Клярнетизм, 1961	2.00	1.00
8. Велегай М.: Домашній лікар (як лікуватися?)	1.50	.75
*9. — Біблія, Старий і Новий Завіт (в оправі, повне)		5.00
*10. Віда К.: Союз Гетьмана Мазепи з Карлом XII		.75
*11. Вескид: На згарищах Закерзоння, нове вид.	2.00	1.00
12. Вохенський: Тайна посольства, сенс. повість	1.50	.75
13. Вочковський: Наука про націю (соціологія)	1.00	.50
*14. Бужeнко: Пустинник на Зеленім Клині (1962)	2.00	1.00
*15. Багряний І.: Генерал, сатира	1.50	.75
*16. Блакитний: В масках епохи (Гірняк)	2.00	1.00
17. Будзиновський: Ішли діди на муки, до історії	1.00	.50
18. " Пригоди Запорозьких Скитальців, іст. пов.	2.00	1.00
19. " Під одну булаву!, істор. повість	1.50	.75
19a. " Волю бути козачкою, нове, лише		1.00
20. Вульвер: Несамовитий дім (про духів!)	.60	.30
20a. Вільшенко: Пригоди Мишки у Львові!, лише		1.00
21. Велигорський: Наші лічничі рослини, ілюстр.	2.00	1.00
*22. Верн: Подорож до Місяця, фант. повість	1.00	.50
*23. " Пригоди Матія Сандорфа, 2 вел. томи	3.00	1.50
24. Возняк: Початки укр. театру (комедії)	2.00	1.00
25. Вовчок: Інститутка, ілюстроване вид.	1.00	.50
26. " Маруся, гарна повість	2.00	1.00
27. " Дев'ять братів і десята сестра Галя	.60	.30
*28. о. Вігоринський: Ірасема, життя в Бразилії	2.50	1.25
29. Волес: Бен-Гур, повість про Ісуса Христа	2.50	1.25
*29a. Ґаґґарад: В країні синів мряки, вел. пов.	1.50	.75
*30. Ґаґґарад: Беніта, роман, з анг., ст. 192	1.50	.75
31. Геркен-Русова: Героїчний театр (За державу)	.50	.25
32. Гоголь: Тарас Бульба, істор. повість, ілюстр.	2.00	1.00
33. Горліс-Горський: Холодний Яр, 2 вел. томи, нове. (Хто закупить Холодний Яр отримає ще щось в додатку — даром)		5.00
34. Григорев: Збірник укр. нар. танців, з нотами	2.00	1.00
*35. Гомзин: Большевизм — московське явище, Ганновер	1.50	.75
*35a. Гжицький: Чорне озеро, роман у 2 част., лише		2.00
36. Де-фо: Робінзон Крузо, ілюстроване	1.00	.50
*37. Дорошенко: Мої спогади про давне минуле	2.00	1.00
*38. Дорошенко Вол.: Просвіта, її історія і існув.	1.50	1.00
*39. Достоєвський: Вина і кара, 2 вел. томи	3.00	1.50
*40. — Декламації на Листопад, Соборність, Крути	1.50	.75
*41. Ерем Т.: Совєтський Акварію, спогади	1.50	.75
*42. Ефер В.: Заколот атомів, фант. повість	1.50	.75
43. Ємець В.: Кобза та Кобзарі, ілюстроване	150	.75
*44. Загачевський: Спогади фронтовика (про Дивізію)	2.00	1.00
45. Загірня М.: Гетьман П. Сагайдачний, пов.	1.50	.75
46. " Тиміш Хмельниченко, істор. повість	2.00	1.00
47. Залеський: Основи музичного знання (теорія)	1.00	.50
*48. о. Зінько: Рідна Школа у Бразилії, ілюстр.	3.00	1.50
49. Заклинська О.: Косметичний підручник для Пань!	2.00	1.00
*50. Золя Еміль: Мрія, роман з французького	1.50	.75
51. — Ілюстр. Історія України (Крип'якевича)	2.00	1.00
52. — Історія України (Княжа доба), нове вид., іл.		.50
53. — Історія України (Козаччина), нове вид.	1.50	.75
54. — Історія України (Україна в неволі)	1.50	.75
*55. — Історія Московщини, стор. 128	1.00	.50
56. Кащенко: З Дніпра на Дунай, істор. повість	1.00	.50
57. " На руїнах Січі, оповідання	.25	.15
58. Квітка-Основяненко: Вибрані твори (Маруся й інші)	2.00	1.00
59. " Сватання на Гончарівці, нове вид.	1.50	.75
*60. Кисілевський К.: Іван Панькевич (укр. вчені)		.50
*61. Кисілевська О: Листи з над Чорного моря	2.00	1.00
*62. Клен Ю.: Спогади про неоклясиків, цінне	1.00	.50
*63. Котляревський І.: Енеїда, повне вид.	2.00	1.00
*64. Коцюбинський: Тіні забутих предків, оповід.	.75	.35
*65. " Фа Моргана, оповідання (в тв. оправі)	1.50	.75
*66. " Інтермеццо, оповідання	.25	.15
67. " Ялинка, ілюстр. оповідання	.25	.15
68. Коваль В.: Не дискутувати, а викривати!	.25	.15
*69. Коваль В.: Злочин Москви у Вінниці, ілюстр.	.25	.15
*70. Косаренко-Кос.: Московський Сфінкс, тв. опр.	6.00	3.00
*71. Кумка: 664 найкращих загадок і відгадок!	1.00	.50
*72. Курилів: Проклін Матері, поучаюча пов.	1.00	.50
73. Костомарів: Книга Битія Укр. Народу!	.50	.25
74. Крук М.: Дурні діти, підпільна повість	1.50	.75
*75. Кобилянська О.: Вовчиха, повість	1.50	.75
*76. Куліш П.: Чорна Рада, вел. повість, виїм.		2.00
77. Кервуд: З тавром убийника, повість, нове	2.00	1.00
78. Лепкий В.: Сотниківна, істор. повість	2.00	1.00
79. " Калла, ілюстр. оповідання	1.00	.50
80. " Казка про Ксеню і 12 Місяців, ілюстр.	.60	.30
*81. " Крутіж, істор. повість з часів Виговського	2.00	1.00
82. Д-р Липа: Розподіл Росії, баг. ілюстрацій	1.50	.75
83. " Призначення України, з мапами, д. цінне	2.00	1.00
84. " Ліки під ногами, про зела зі словничком	2.00	1.00
або ще краще: Три книжки: Ліки під ногами; Наші лічничі зела та Домашній лікар, всі ТРИ і додатково ще даром Стокровця — зело-чай проти нервиці шлунка, або Кривавник — зело-чай проти нервовости й газів — все		5.00
85. Ломацький: Верховино, світку ти наш, іл.	3.00	1.50
*86. " Країна чарів і краси, ілюстр.	3.00	1.50
*87. Д-р Лужницький: Христ. Кат. Етика	1.50	.75
*88. Лубська: Колосся шелестить, поезії, збірка	.75	.35
89. Лотоцький: Хрест над Дніпром, ілюстр., лише		.50
90. " На світанку, ілюстр. леґенда про Київ		.50
91. " Руслан і Либедь, леґенди про Київ		.50
(Всі ТРИ книжки — це цілість, треба мати всі три)!		
*92. Ломачка С.: Любов до ближнього, гар. гумор	2.00	1.00
92a. Лотоцький: Кирило Кожум'яка, повне вид.		.50
93. Мазепа Гетьман: Писання (Листування)	.60	.30
94. Май К.: Проклятий: ілюстр. оповідання	.60	.30
95. о. Мацелюх: Тернистий шлях, ілюстр. повість	1.00	.50
96. Д-р Микитин: Штука життя (Бон-Тон) в опр.	1.00	.50
98. Мирний П.: Хіба ревуть воли, вел. роман	3.00	1.50
99. Лілер: Молодість славних людей, гар., ілюстр.	3.00	1.50
*100. Мірчук П.: Акт Відновлення Укр. Держави	.75	.35
*101. " В німецьких млинах смерти, спогади	2.00	1.00
*102. Мосендз: Волинський Рік, д. цінне	1.00	.50
*103. Мозіль: Українці в Іваї (Бразилії), ілюстр.	1.00	.50
104. Мінхгавзен: Пригоди Барона, д. смішне	1.50	.75
105. Маковей О.: Ярошенко, найкр. повість	3.00	1.50
106. " Пригоди Горобчика, ілюстроване	.60	.30
*107. Мак О.: Бог Вогню, 3 вел. томи, виїмк.		5.00
108. Назарук: Князь Ярослав Осмомисл, 2 част.	4.50	2.25
*109. " Роксоляна, вел. історична повість, лиш		3.00
*110. На вічну ганьбу Польщі (Про пацифікацію)		3.00
111. Наріжний: Бурсак, 2 вел. томи, 4 ч. ілюстр.	5.00	2.50
*111.a Д-р Мірчук: Степан Бандера, символ боротьби		2.50
*112. Опільський: Іду на вас! істор. оповідання	1.50	.75
113. Опільський: Вовкулака, історична повість	1.50	.75
114. Ордівський: Багряний хрест, істор. повість!	1.50	.75
115. Орловський: Огонь умер і Давні Люди, 2 кн.	1.00	.50
*116. Осмомисл: Польща і Україна, з мапою!	.75	.40
*117. Палій: Надійні дні, повісті з життя	.50	.25
118. Пачовський: Срібна Земля, Карпат. Україна	1.00	.50
*119. Петрів: За душу дитини, виховне	.50	.25
*120. Полтава, Леонід: Балади, збірка баляд	.75	.35
*121 Поліщук Клим: Отаман Зелений, вел. роман	2.00	1.00
*122. Приходько, В.: Під сонцем Поділля, спогади	1.50	.75
*122a. Проєкт — організація і праця ґен. штабів	2.00	1.00
*123. Руданський: Співомовки, гумористика	1.00	.50
*124. Рабій, М.: Напередодні, історичні нариси	1.50	.75
*125. Радіон: Новий подих (про дії УПА)	.60	.30
*126. Романівський: З хроніки галицького села, лиш		.40
*127. Ріпецький: Сонце сходить з заходу, істор.	2.00	1.00
*128. Савчук: Чотирьох з мільйонів, п'єса, лиш		.50
*129. " Ідея і любов, нове — лиш		.35
*130. Саластин: Англо-український словник, 893 ст.		1.50
*131. Степовий: Зв'язкова Віра, оповідання	1.00	.50
*132. Степанівна: Сучасний Львів, описи з мапами	1.50	.75
*133. Стороженко: Марко Проклятий, істор. повість	1.50	.75
134. " Матусине благословення, оповідання	.25	.15
135. Старицька-Черняхівська: Іван Мазепа, нове	1.50	.75
136. Степовий: Наші нар. звичаї Різдво і Вел., 2 кн.	1.00	.50
137. Сидор-Чарторийський: Інтер Арма, збірка	.50	.25
*138. " Шлях до Городельської Унії	3.00	1.50
139. " Від Сяну по Крим спогади учасника	2.00	1.00
140. — Сонник новий, (з нумер.) і передб. погоди		1.00
*141. Стефаник, Василь: Твори, повне видання	5.00	2.50
*142. Свидницький: Люборацькі — хроніка сімейна	2.50	1.50
*143. Сомашівський, Ст.: Хмельниччина в Галичині	.75	.40
144. Таборенко: Панцерний поїзд „Стрілець" спог.	.60	.30
*145. Табачнюк: Вуйка Штіф, гуморески і ілюстр.		2.00
*146. Турянський: Поза межами болю, ілюстр.	2.00	1.00
*147. Татомир: Юнацтво в обороні рідної землі лиш		1.50
*148. — Топографія, повно малюнків-мап	2.00	1.00
149. Українка, Леся: Біда Навчить, нове вид.	.25	.15
*150. " Камінний господар, драма, лиш		.75
150a. — Українсько-англійська кухарка, підруч.	2.00	1.00
151. Франко, Іван: П'ять оповідань для кожного	1.50	.75
152. " Чотири оповідання, нове вид.	.35	.15
153 " Абу Касимові капці, ілюстр. видання	1.50	.75
154. " Іван Вишенський, поема з ілюст.	1.00	.50
155. Франко, П.: Шведська руханка. Ігри. Вправи	3.50	1.75
155a. о. Фединяк: Через Кападокію і Понт, спогад		.75
156. Ценевич, М.: Злощасний Самоцвіт, прекрасне!	2.00	1.00
157. Чайковський, А.: За сестрою, істор. опов.	1.00	.50
158. " Олюнька, велика повість про шляхту	3.00	1.50
159. " Віддячився, велика істор. повість	2.00	1.00
*160. " Олексій Корнієнко, 3 великі томи за		4.00
*161. Сонце заходить, велика істор. повість		2.00
*162. " На уходах, 2 вел. томи, виїмково за		2.00
*163. " Козацька помста, виїмково за		.75
*164. " З татарської неволі і інші опов. за		.75
165. " Перед зривом, істор. повість, нове вид.	2.00	1.00
166. Чернява: На сході — ми! Фільм майбутнього!	1.50	.75
167. Шкрумеляк: Поїзд мерців (щойно з друку!)	2.00	1.00
168. " Чета Крилатих повість-привид!	2.00	1.00
*169. Шульган, Проф.: Люрд, в стол. прог. Доґми	1.50	.75
170. Шербаківський, В.: Формація укр. нації (Увага: Формація укр. Нації; Наука про націю та Ішли діди на муки — це серія з трьох книжок		1.75
*171. Ярославин: Визвольна боротьба на Зах. Укр.	3.00	1.50
172. — Як стати громадянином ЗДА?	.50	.25
173 — Як самому ворожити... (графологія)	.25	.15
*174. — Як відгадати будучність (Соломон)	.25	.15
175. — Аритметика для дітей для поч. школи	.50	.25
*175a. Яковлів: Переяславський договір	2.00	1.00
*176. Хрін, Степан: Зимою в бункрі— Спогади УПА	2.00	1.00
*177. " Крізь сміх заліза — Спогади УПА	2.00	1.00
*178. — Спомини чотового Островерха —УПА	2.00	1.00
179. — Буквар-читанка до 1-ої Кл.— Матвійчука	1.50	.75
180. — Читанка до 2-ої Кл. Матвійчука	2.00	1.00
181 — Контурова мапа України для шкіл!	.25	.15
182. Шевченко: Ді Кобзар ов Юкрайне на анг. мов.	2.00	1.00
183. Шевченко: Кобзар із 1860 р. нове вид.	3.00	1.50
*184. " Лист Божий, на церк.-слов. мові	.50	.25

Виїмково:

50 театральних книжок п'єс вел. вартости за	$10.00
Повна дитяча бібліотека вартости понад дол. 30 за	$10.00
50 різних карточок, поки засіб, за	$1.00

Просимо слати замовлення і належність до:

"HOWERLA"

41 East 7th Street — NEW YORK 3, N. Y.
Tel.: GR 5-0193

О. Гайський

ПРОРИВ МОЛОДІ

(Репортаж із VII Спортових Ігрищ на Союзівці)

(3)

Наш чільний футболіст на еміґрації Зенон Снилик (УСК — Ню Йорк) не належить до наймолодших у метриці, зате належить — у тенісі. Його гарна, зрізничкована, стилева гра, й перемога над Андрієм Гончаренком („Ч. Січ") 11:9, 6:2 створила тему до розмов (Гончаренко нещодавно виграв американський турнір у Нюарку). Ростислав Смаль („Черник" — Дітройт) несподівано легко 6:0, 6:2 „зробив" Бориса Кучинського („Ч. Січ") — Нюарк), який минулого року не давав жити самому Королеві...

Позатим усе пішло програмово. Герлинський Віктор (КЛК) змів Д. Мельника (Торонто). Євген Колянківський („Ч. Січ") переміг Пацука Андрія (КЛК), Микола Миколенко)„Черник") — Дітройт — Бориса Левицького (КЛК), Юрій Грабець („Львів" — Клівленд) — Петра Шиприкевича (КЛК), Лев Воробкевич („Черник") — В. Карапінку („Ч. Січ"), а Маркевич (КЛК) — Завіза („Союзівка"). Олекса Олинець („Тризуб" — Філядельфія) і Богданв Обухівський („Черник" — Дітройт) пішли до дальшої рунди без бою (брак вильосованих суперників).

Окрему главу, яку варто виділити для насвітлення, творила партія Шиян (КЛК) — Сливка („Черник"). Після закінчення турніру Шиян заявив: „Я гадав, що відпаду проти Сливки"... Отже, не проти сенсації турніру — Савчака, з яким Шиян виграв різницею всього двох ґеймів!... Ці слова хай затямить собі Сливка. Було направду прикро дивитися, з якою дозою маніри й ноншалянції цей талановитий змагун „жартує" собі на корті — аж доки не прожартує гри. Забави в важкі тайники тенісу (півволеї), скорочення гри до... пінґ-понґових розмірів (інколи здавалося, що змагунам вистачають до щастя розміри сервових піль...) і легковажна усмішка — все це „надбання", яких молодий Сливка повинен позбутися якнайскорше, коли не хоче прожартувати своїх направду помітних талантів.

Відкриття й — далі, далі!... крокодила зловлено негайно.

Автор загнався за білими тенісовими м'ячиками і забув, що в міжчасі, о год. 2.30 першої днини, на тенісових кортах ч. 3 і 4 відбулося врочисте відкриття імпрези. До вишикуваних уздовж тенісових сіток змагунів — тенісистів й плаваків — після святочного піднесення національних і клюбових прапорів, та прослухання американського й українського гимнів, промовляли: касир УНСоюзу — Роман Слободян, представник УСЦАК — інж. В. Кізима, відпоручник СУАСТ Схід — д-р Е. Жарський і головний суддя та провідник змагань інж. Б. Рак. Спортову присягу на чесність у змаганнях склали від змагунок Ірина Стецик („Львів") — Торонто), а від змагунів Лев Воробкевич („Черник") — Дітройт).

Доволі парнувата дополудня атмосфера, під подувом вітру, після обіду дедалі більше охолоджувалася. Відчув це на власній шкірі автор цих слів, якому тоді припало відбути свої змагання з д-ром Іваном Павлічкою: в першому сеті легені й серце мали трудну працю, в другому, — хоч була довша гра.

Під час цієї гри я втратив плавацькі змагання, що відбувалися на поблизькому басейні. Накликування - вигуки, що нагадують ловлю крокодила в воді, тривали коротко, й ціла святочна громада повернулася знову фронтом до сухого білого спорту.

**Яке назвище, прошу?...
Тимків-...**

В одній восьмій фіналу чоловіків минулорічний чемпіон В. Герлинський малощо не втратив сета проти футболіста З. Снилика (7:5, 6:1). Савчак після боротьби зміг солідного Колянківського („Ч. Січ"), який все ще не має щастя в льосуванні, а технік Шиян притятими атаками вибив з ладу „машину до вибивання з ладу „тенісових машин" — Миколу Миколенка („Черник") 6:3, 6:2. Маркевич переміг клівлендця Юрія Грабця, що згубився у власній швидкості, Децик без труду виелімінував дітройтчанина Богдана Обухівського 6:0, 6:0, а Олинець („Тризуб" — Філяд.) Яр. Гука 6:0, 6:1, 1:10., Попель закінчив свої гри гарним стилевим показом проти пізнішого чемпіона — Воробкевича (2:6, 3:6).

(Продовження буде)

В Альжирі створено перший уряд

Аляжир. — Ахмед Бен Белла, недавній ще 5-річний французький в'язень, став першим прем'єром молодої Альжирської держави. Він представив альжирському парляментові в минулу п'ятницю 28-го вересня ц. р. свій уряд, в якому міністром військових справ є шеф штабу повстанської альжирсько - арабської армії полк. Хуарі Бумеджієн а міністром закордонних справ Мохаммед Хемісті. Всі міністри є вірними прихильниками Бена Белли. Цей останній заявив, що в господарській ділянці буде проводити соціялізм, але буде зберігати підписаний з Францією договір. Альжирія, заявив він, буде невтральна і не зв'язана політично й військово з ніякою позаафриканською державою. Уряд Бен Беллі дістав гратуляційну депешу від президента Кеннеді.

Одні говорять про економічну знижку, інші про ріст економіки

Луїсвілл, Кентаки. — Віцепрезидент Фордової Моторової Компанії Лі А. Якокка заявив, що велике число проданих тягарових авт свідчить про те, що економіка ЗДА стоїть перед поважним ростом. Але головний економічний статистик Статистичного бура Дж. Шішкін опублікував брошуру під заголовком „Розвиток економічного циклу", в якому стверджує, що приготовані Крайовим бюром економічного розвитку показники виказують на можливість економічної знижки. З усіх опублікованих економічних 17 показників 9 заповідають можливість економічної рецесії, 7 вказують, що економіка мала б зростати, а один показник був без зміни в порівнянні з липнем. Економісти вказують на те, що не всі показники мають те саме значення. Але між тими показниками, які зменшилися в серпні, є і три такі, що мають важливе значення в економіці: 1. Вартість промислових замовлень в серпні зменшилася на 3.3 відсотка; 2. Видатки на машинерію і влаштування зменшилася на 0.7 відсотка; 3. Пересічна довгота тижня праці промислових робітників зменшилася на 0.5 відсотка. Це вже 4-ий місяць зменшується довгота тижня праці. Треба підкреслити, що рух на біржі свідчить про те, що на основі серпневого стану не можна передбачувати знижки в економіці. Збільшилися в серпні і особисті прибутки американців. Тому передбачення представника Фордової Компанії заслуговують на більше довір'я, як твердження Шішкіна.

Жінка лікаря повідомила Президента про переслідування її чоловіка

Вашингтон. — Дружина лікаря в Боффало Амі Д'Елоя написала листа до президента Кеннеді, в якому повідомила його про те, що боффалівські лікарі привели до банкрутства її чоловіка після того, як він на весні цього року підтримав урядову програму про медичну опіку над старшими в рямках соціяльного забезпечення, і як він погодився кандидувати на конґресмена від Демократичної партії. Д-р Д'Елоя викликав був на публічні дебати голову повітового Лікарського Товариства в Ірі, Н. Й. Д-р Д'Елоя працював в ділянці радіології, і інші лікарі в Боффало присилали йому пацієнтів. Коли ж він станув по боці Президента в справі медичної опіки, всі лікарі припинили присилати йому пацієнтів, і він мусів замкнути свій радіологічний кабінет. Жінка написала листа до Кеннеді без відома свого чоловіка, який довідався про це з часописів. Він працює тепер в шпиталі під Боффалом, бо його карають його колеґи лікарі за те, що вже довгі роки вів боротьбу проти того, що кошти лікування є зависокі.

Зі спорту

ПЕРША ПЕРЕМОГА „ЧОРНОМОРСЬКОЇ СІЧІ" НЮАРК

Польські „Соколи" — „Чорноморська Січ" 1:2 (1:1)

Нюарк, 23-го вересня. — До других з черги мистецьких змагань Американської Футбольної Ліґи проти сильного місцевого польського клюбу „Соколи", „Чорноморська Січ" виступила в такому складі: Бенедетто, Боянівський, Саварин, Снилик, Коста, Понось, Єровий, Каздоба II, Мк Лойд, Персі, Сферса, Лужняк, Шпон і Рада. Вол. Маркусь — ланковий. Ворота для „Чорн. Січі" здобули Рада в 4-ій і Сверса в 85-ій хвилині гри. — Глядачів коло 1,500.

Це першенські змагання в порівнянні з минулонедільними, що їх відбула „Чорноморська Січ" з „Тризубом", були на значно вищому рівні та дуже емоційні. Вже в 4-ій хв. „Чорноморці" провадили 1:0, хоч початковий перехід гри виявляв, що сили обидвох суперників не на багато різняться. Перша половина проходила зі змінним щастям, при чому частіші акції нападу „Чорн. Січі", поляки вміло ліквідували. Особливо воротар господарів певно і енергійно виловлював м'ячі. В 21 хв. одну зі скорих акцій нападу „Соколів", О'Донель викінчив здобуттям воріт — вирівнюючи вислід півгри 1:1.

Друга половина, за виїмком перших 10 хв. проходила під знаком легкої переваги та оживлених наступів „Чорн. Січі". І знову, завдяки воротареві „Соколів", який буз знаменитий, поляки вдержали ремісовий вислід до 86-ої хв. змагань. Щойно тоді напруження нерішеної зліквідував Сверса, який стрілив з далекої віддалі, найгарніші ворота гри.

В дружині „Чор.. Січі" виступило кілька нових змагунів, між якими належить відзначити відомого футболіста в Америці і Канаді Зенона Снилика, який також перебрав обов'язки тренера. Цінним набутком „Чорн. Січі" показались Віктор Сферса і Е. Мк. Лойд, які значно підсилили наш напад.

Ом. Твардовський

● У Греції відбувалися великі маневри НАТО з участю наземних військ, фльоти й летунства ЗДА, Британії, Греції і Туреччини. Ціллю маневрів було виперти або знищити „напасників", які нібн вдерлися до північної Греції від сторони Болгарі!

ТАРЗАН, ч. 4915. Тарзан остерігає...

AFTER BOLAR WAS ASSIGNED AS ESCORT TO RUMBALA, HARRY SPEAR AND THE "APE-MAN RETURNED TO THEIR QUARTERS.

"I LEAVE YOU NOW," TARZAN STATED. "JUST BE CAREFUL THAT THE SERUM DOESN'T FALL INTO UNSCRUPULOUS HANDS."

"DON'T WORRY," SAID HARRY QUIETLY. "I'LL BE CAREFUL..."

Після того, як Болар був призначений як охорона до Ромбелі, Гаррі Спір і мавполюд вернулися до своїх помешкань.

— Я вас тепер лишу самих, — сказав Тарзан. — Але ви уважайте, щоб сировата не попала до рук безсовісних людей.

— Не турбуйтеся, — сказав спокійно Гаррі. — Я буду обережний...